БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 7 (11.453).

9 январь, шанба, 1960 йил.

Баҳоси 20 тийин.

БИЗНИНГ МАМЛАКАТИМИЗДА ЭНДИЛИКДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ҲАММА ТАРМОҚЛАРИНИ ЯНАДА ЗЎР КУЧ БИЛАН ЮКСАЛТИРМОҚ УЧУН ЗАРУР ШАРТ-ШАРОИТНИНГ ҲАММАСИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИЛГАН. АҲОЛИ ЖОН БОШИГА ГЎШТ, СУТ ВА ЁҒ ЕТИШТИРИШ ЖИҲАТИДАН ЯҚИН ЙИЛЛАР ИЧИДА АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИГА ЕТИБ ОЛИШ ВА ЎЗИБ КЕТИШ УЧУН ИЛҒОР КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРНИНГ ТАШАББУСИ БИЛАН БОШЛАНГАН УМУМХАЛҚ ҲАРАКАТИ ТОБОРА КЕНГАЙМОҚДА. РЕСПУБЛИКАЛАР, ЎЛКАЛАР ВА ОБЛАСТЛАРДА АВЖ ОЛИБ КЕТГАН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДАГИ ТОПШИРИҚЛАРИ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРИЛИШИ МУМКИНЛИГИНИ КЎРСАТИБ ТУРИБДИ.

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИДАН).

КПСС МК ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҲАММА РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНСИН

БИР ЙИЛДА УЧ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚНИ БАЖАРАМИЗ

Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз аъзоларининг социалистик мажбурияти

Биз Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз аъзолари КПСС XXI съезди қарорларидан илҳомланиб, 1959 йилда жамоат чорвачилигини юксалтириш соҳасида бир қанча ижобий натижаларга эришдик. Пахтакорларнинг Тошкентда бўлиб ўтган кенгашида Никита Сергеевич Хрущев берган маслаҳатга биноан, колхозимиз дағал жунли қўйлар ўрнига майин жунли ва ярим майин жунли қўйлар етиштира бошлади.

Кейинги йиллар ичида биз майин жунли ва ярим майин жунли қўйлар подасини вужудга келтиришга эришдик. Биз ҳар йили давлатга гўшт, сут, жун ва тухум сотиш мажбуриятини бажарибгина қолмасдан, уни ошириб ҳам бажармоқдамиз. Лекин эришилган муваффақиятлар бизни сира қаноатлантира олмайди.

Илғор колхоз ва совхозларнинг аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ етиштириш юзасидан яқин йиллар ичида Америка Қўшма Штатларига етиб олиш ва ўзиб кетиш учун бошлаган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб ва КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми материаллари ҳамда Никита Сергеевич Хрущев нутқи билан танишиб чиққач, биз илгари олган социалистик мажбуриятларимизни қайта кўриб чиқишга ва чорвачилик бўйича етти йиллик планни 1962 йилда бажаришга қарор бердик. Биз 1960 йилда планда белгиланган 100 тонна ўрнига 300 тонна гўшт топшириш ёки уч йиллик топшириқни бир йилда бажаришга аҳд қилдик. Планлаги 13 тонна ўрнига 40 тонна жун топшириб, планни 3 баравардан зиёдроқ ошириб бажарамиз.

Ўтган йили биз ҳар юз совлиқдан 119 тадан қўзи олган эдик. 1960 йилда ҳар юз совлиқдан 125 тадан қўзи олишга қарор қилдик. Ҳозир бизда 9700 қўй бор. Биз майин жунли ва ярим майин жунли қўйлар сонини 11 минг бошга етказиб, ҳар бир қўйдан қирқиб олинадиган жунни 2,7 килограммдан 3,5 килограммга оширишга аҳд қилдик.

1960 йилда биз ҳар бир соғин сигирдан 2 минг литрдан сут соғиб олиш, сигирлар сонини 40 бош ошириб, уларни 150 бошга етказиш, давлатга планда белгиланган 120 тонна ўрнига 240 тонна сут сотиш ёки бир йилда икки йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олдик.

Биз районимиздаги «Қизил Ту» колхози билан социалистик мусобақани давом эттиришга қарор қилдик.

Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз аъзолари умумий йиғилишининг топшириғига биноан: колхоз раиси И. ИРИСБОЕВ, партия ташкилотининг секретари Ф. РАЗОВ, зоотехник А. ТОПЧИУ, қўйчилик фермасининг мудири Ж. ЖУБАЕВ, сут фермасининг мудири Ж. ЭГАМҚУЛОВ, чўпонлар — А. ҚЎШГЕНБОЕВ, И. ЖОНСОҚОЛОВ, Т. ЭРТОЕВ, сут соғувчилар — У. АКБАРОВА, К. ШАГАЕВА.

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗ УЧУН

Чироқчи районидаги «Коммуна» колхози аъзоларининг социалистик мажбурияти

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорлари бизни жонажон Ватанимиз учун янги меҳнат зафарларига илҳомлантирди, партия XXI съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда ғайратимизга ғайрат қўшиб юборди.

Жонажон Коммунистик партиямизнинг етти йилликни муддатидан илгари бажарайлик, деган чақириғига амал қилиб, биз ўз зиммамизга қуйидаги мажбуриятларни оламиз:

Пахта етиштиришни кўпайтирамиз, 920 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «Оқ олтин» олиб, умуман колхоз бўйича 4600 тонна пахта етиштирамиз.

Тожи Нуримов бошлиқ илғор бригада 83 гектар ернинг ҳар гектаридан 62 центнердан, Турсун Азимов ва Ҳолиқ Бердиев бошлиқ бригадалар эса, 55 центнердан ҳосил олишга ваъда бердилар.

Ўз сўзимизнинг устидан чиқиш учун биз кўкламги экиш кампаниясига яхши тайёргарлик кўрамиз ва чигит экишни қисқа муддатда — 8 — 10 кунда ўтказамиз. Ҳамма пахта майдонида чигит квадрат-уялаб экилади. Биз ғўзанинг тегишли қалинликда бўлишини таъминлаш ва ҳамма экин майдонида тўла гектар бўлиши учун барча чораларни кўрамиз.

Ғўзани илғор агротехника талаблари ва қоидаларига қатъий риоя қилган ҳолда парвариш қиламиз. Ҳамма ишлар комплекс ўтказилади. Август ойининг биринчи ўн кунлигидаёқ ҳар туп ғўзада 8 — 10 та бўлиқ кўсак бўлишини таъминлаймиз.

Етти йилликнинг иккинчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ва давлатга сотишни анча кўпайтирамиз. Колхоз 689 тонна гўшт етиштиради, бундан 441 тоннаси давлатга сотилади. Бу эса планда белгилангандан икки баравар кўпдир. 1133 тонна сут етиштириб, шундан 908 тоннасини давлатга сотамиз. Бу ҳам план топшириғидан икки баравар ортиқдир. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутни ўртача ҳисобда 1300 килограммга етказамиз. Подадаги сигирларни қорамолларга нисбатан 45 процентга етказамиз.

1960 йилда колхоз 450 минг дона тухум етиштириб, шундан 360 мингтасини давлатга сотади. Бу эса планда кўзда тутилганидан икки баравар кўпдир.

Бу йил давлатга 708 центнер жун, яъни пландагидан 108 процент кўп жун, 5550 дона ўрнига 6050 дона қора кўл тери сотамиз.

Қурт боқишни уюшқоқлик билан ўтказамиз, ҳар қути уруғдан 100 килограммдан пилла олиб, давлатга 11 минг тонна пилла сотамиз.

Ғалла етиштиришни 4654 тоннага кўпайтириб, бундан давлатга 1080 тоннасини ёки планда кўрсатилгандан 220 тонна кўп ғалла сотамиз.

Биз ана шу юксак мажбуриятларни қабул қилиб, Китоб районидаги «Қизил Юлдуз» колхози аъзоларини социалистик мусобақага чақирамиз.

Колхоз аъзолари умумий йиғилишининг топшириғига биноан: колхоз раиси К. СОДИҚОВ, партия ташкилотининг секретари Н. ҲУРРАМОВ, комсомол ташкилотининг секретари Т. РЎЗИБОЕВ, бригадир Т. НУРИМОВ, ферма мудири А. САЛАЕВ, сут соғувчи М. ҚУРБОНОВА.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети мамлакатимизнинг йирик инженер-металлурги, атоқли олим, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони академик Иван Павлович Бардин 1960 йил 7 январда, 77 ёшида, ўз вазифасини бажариб турган вақтда вафот этганлигини чуқур қайғу билан хабар қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

МАМЛАКАТГА КЎПРОҚ ПАХТА ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТКАЗИБ БЕРАМИЗ

Қарши районидаги Ленин номли совхоз ишчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг социалистик мажбурияти

Биз, Ленин номли совхоз ишчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорини қизғин маъқуллаймиз ҳамда ўз имкониятларимиз ва резервларимизни ҳисоблаб чиқиб, ўз зиммамизга қуйидаги мажбуриятларни оламиз:

1. 1960 йилда пахта етиштиришни 2,2 баравар кўпайтирамиз, 4300 гектар шартли суғориладиган ернинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни 21 центнерга етказамиз, давлатга 9000 тонна «оқ олтин» топширамиз.

Янги агротехника усулларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш ҳисобига ҳосилдорликни ошириш — пахта етиштиришни кўпайтиришнинг асосий манбаи деб ҳисоблаймиз.

400 гектар ерни 50 — 55 сантиметр чуқурликда қатламини ағдармасдан ҳайдадик ва бу ерларга яхоб бермоқдамиз.

Январь — февраль ойлари мобайнида ҳар гектар ер ҳисобига 15 тоннадан маҳаллий ўғит тайёрлаймиз ва далага чиқариб қўямиз.

1 мартгача ҳамма техника ремонтини тугаллаймиз, зарур миқдордаги механизатор кадрларни қайта тайёрлаймиз. Чигитни 6 — 8 иш кунида экиб оламиз.

Чигитни текис ва тўла ундириб олишнинг аҳамиятига эътибор бериб, биз далаларнинг экишга яхши тайёрланишини таъминлаймиз. 3400 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экамиз. Бунда механик тарзда кўчириб юриладиган режа симлари ва қозиқлардан фойдаланамиз. 4 минг гектар ердаги ғўзани икки томонлама ишлаймиз. Бу тадбирларнинг ҳаммаси қўл меҳнати сарфини анча камайтириш имконини беради.

3700 гектар ердаги ёки бутун майдоннинг 85 процентидаги ғўзани кетмонсиз ишлаймиз.

Бу йил минерал ўғитлардан, айниқса фосфорли ўғитлардан фойдаланишни яхшилаймиз. Ўғитнинг кўп қисмини ерга чигит экишдан илгари ва чигит экиш билан бир вақтда соламиз.

Ғўзани фақат эгат оралатиб суғорамиз.

Пахта етиштиришнинг бутун агротехникасини ҳосилни барвақт етилтиришга қаратамиз, бу билан ҳосилни қисқа муддат ичида териб олиш учун қулай шароит яратамиз. 40 процент майдондаги пахта машинада териб олинади.

Ернинг ҳосилдорлигини муттасил яхшилаш ҳосилдорликни оширишнинг асосий резерви эканлигини яхши тушунамиз. Шунга кўра алмашлаб экишни бундан кейин ҳам қатъий жорий қиламиз.

2. Сабзавот етиштиришни 1959 йилга нисбатан уч баравар оширамиз ва сабзавотнинг ялпи ҳосилини 2460 тоннага етказамиз.

30 гектар янги боғ ва 30 гектар токзор қиламиз, 170 тонна мева ва 250 тонна узум етиштирамиз.

Камида 50 минг туп дарахт кўчати ўтқазамиз ва 35 гектар тутзор барпо қиламиз. Қурт боқишни намунали ўтказиб, давлатга 84 тонна пилла сотамиз.

3. 1960 йилда12 минг центнер гўшт етиштирамиз, давлатга 10700 центнер ёки планда белгилангандан икки баравар кўп гўшт сотамиз.

1960 йилда ҳамма урғочи чўчқалардан бола олиш ва шу ҳисобдан 660 бош чўчқа боласи олиш вазифасини қўймоқдамиз. Гўшт етиштириш топшириғини бажариш мақсадида биз чорвани яйловда боқиш ва бўрдоқига боқиб семиртириш учун махсус фермалар ташкил қиламиз. 1900 бош қорамол, 1800 чўчқа, 13400 қўй ва 25 минг паррандани бўрдоқига боқамиз ва давлатга топширамиз.

Сут етиштиришни 17 минг центнерга етказамиз. 1959 йилдаги 8 минг центнер ўрнига бу йил давлатга 16 минг центнер сут сотамиз.

Озуқа базасини мустаҳкамлаш учун 1200 гектар ерга маккажўхори экамиз, шу жумладан 600 гектар ерга беда билан қўшиб экамиз. Ҳар бош сигир ҳисобига 10 тоннадан силос бостирамиз. Бедазорларни 2 минг гектарга етказамиз. Ҳар гектар ердан камида 60 центнердан беда йиғиб оламиз.

Биз областимиздаги совхозларнинг барча ишчилари ва мутахассисларини КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларини тезроқ амалга ошириш учун, пахта, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборишга даъват этамиз ва Косон районидаги Хрущев номли совхоз коллективини социалистик мусобақага чақирамиз.

Бу мажбурият Ленин номли совхоз коллективининг йиғилишида муҳокама қилинган ва якдиллик билан қабул этилган.

ЯНГИ ҒАЙРАТ, ТАШАББУС БИЛАН

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми биз қишлоқ хўжалик ходимлари олдига янги, катта ва масъулиятли вазифаларни қўйди. Колхозчиларимиз Пленум қарорини зўр қизиқиш билан ўрганар эканлар, буни чуқур ҳис қилмоқдалар. Шу билан бирга етти йилликнинг иккинчи йилида қишлоқ хўжалигининг барча соҳасида кескин бурилиш ясаш кераклигини англамоқдалар.

Етти йилликнинг биринчи йилида колхозимиз бутун кўрсаткичлар бўйича планни ошириб бажарди. Пахта ҳосилдорлиги кескин ошди. 600 гектар майдоннинг ҳар гектаридан она-Ватанга 36 центнердан «оқ олтин» сотдик.

Чорвачилик, боғдорчилик, ғаллачиликни ривожлантиришда ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди. Колхоз ҳар бир соғин сигирдан 1260 килограммдан сут олиб, районда биринчи ўринни эгаллади. Гўшт, жун, қоракўл тери ва бошқа чорва маҳсулотлари етиштириш планлари ҳам бажарилди. Пахтачилик ва чорвачиликни кенг механизациялаштириш туфайли 47 минг меҳнат куни ёки 1 миллион 169 минг сўм тежаб қолинди. Колхознинг умумий даромади эса 11 миллион сўмга етди.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорлари ва ўртоқ Хрущевнинг шу пленумда сўзлаган нутқидан илҳомланган колхозчилар бу йил она-Ватанга кўпроқ маҳсулот етказиб бериш учун янада зўр матонат билан меҳнат қилабошладилар. Биз бу йил хўжаликнинг барча тармоқларидан ўтган йилдагидан мўл ва арзон маҳсулот етиштириш, гектаридан 40 центнердан пахта сотиш, давлатга пландан ташқари бир неча 100 тонна гўшт, сут, жун етказиб бериш мажбуриятини олдик.

Чигит экиладиган ерлар куздаёқ шудгор қилиб қўйилган. Давлат томонидан берилган 420 тонна минерал ўғит ташиб олинди. Далага гўнг чиқариш, майда карталарни яхлитлаштириш, янги ерлар очиш ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Ариқ-зовурларни қазиш тамомланди. Ҳозиргача 9 универсал, 12 культиватор, 2 пахта териш машинаси ремонтдан чиқарилди.

1960 йил бизга янада катта бахт келтиради. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қароридан беҳад руҳланган колхозчиларимизнинг меҳнатдаги янги ғайрат ва ташаббуси устимизга олган мажбуриятимизни тўла-тўкис адо этишга гаров бўлади.

Т. ТУРДИМУРОДОВ,
Чироқчи районидаги Сталин номли колхоз раиси.

КЎНГЛИНГИЗГА ЁҚАДИ

ЧИГИТ ЭКАДИГАН „СХТВ-4“

Чигитни квадрат-уялаб эка бошлагандан буён уруғлик 20—25 процент кам сарф бўлаётир ва ғўзаларни яганалашга ҳамда қатор ораларига ишлов беришга оз меҳнат кетаётир. Бироқ, шундай бўлса ҳам чигит экишда ҳанузгача анча уруғлик чигит ва ортиқча меҳнат исроф бўлмоқда.

Республикамиздаги «Совой», «Ўзбекистон беш йиллиги», «Малик» ва «Пахтаорол» совхозларининг механизаторлари чигит экишда, яганалашда, ғўзага ишлов беришда сарф бўлаётган меҳнатни икки мартадан кўпроқ тежаш мумкинлигини амалда кўрсатдилар.

«Ўзбексельмаш» заводи ҳозир чигитни квадрат-уялаб экадиган «СКГХ-4-6а» маркали сеялка ишлаб чиқармоқда. Бу илгари ишлаб чиқарилган «СКГХ-4-6» маркали сеялкага қараганда анча такомиллаштирилган ва унумдор. «СКГХ-4-6А» маркали сеялканинг чигит ташлайдиган аппаратига чигитни ҳар бир уяга бир текис туртиб туширадиган янги ғалтак ўрнатилган.

Конструкторларимиз ва машинасозларимиз пахтакорларнинг истак ва талабларини қондиришга интилиб, уларнинг кўнглига ёқадиган янги сеялка ихтиро қилдилар. «СХТВ-4» маркали бу сеялка туки тозаланган ва сараланган чигитларни уяларга нормал миқдорда экиш билан бирга ерни минерал ўғит билан ўғитлайди ва суғориш учун ҳар икки қатор ўртасидан жўяк олиб кетади. Сеялка «ДТ-24-3» маркали тракторга тиркалиб, бир соатда 0,6 гектар ерга чигит экади. Янги чигит экиш сеялкаси «СКГХ-4-6» маркали сеялкага қараганда 3 марта кам чигит сарфлайди ва шу туфайли яганага кетадиган ортиқча меҳнат ҳам тежалади. Бир гектар ерга экилган ғўзани контроль тарзда текшириб чиқишга 1,5 киши куни сарф бўлади.

«Ўзбексельмаш» заводи бу йил янги сеялкадан 1500 тасини ишлаб чиқариб, пахтакорларга юборади.

Н. С. ХРУЩЕВНИНГ КПСС МК ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ БРОШЮРА ҚИЛИБ НАШР ЭТИЛДИ

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти «Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун резервлардан тўлароқ фойдаланайлик» деган Н. С. Хрущевнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленумида 1959 йил 25 декабрда сўзлаган нутқини брошюра қилиб нашр этди.

Бу брошюра оммавий тираж билан ўзбек ва рус тилларида босиб чиқарилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. М. МУРТАЗАЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ДЕГАН ФАХРИЙ УНВОН БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан, кўп йиллик илмий-педагогик ва ижтимоий фаолияти учун Тошкент фармацевтика институтининг кафедра мудири, профессор Асан Муртазаевич Муртазаевга «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби» деган фахрий унвон берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
И. БАБКОВ.

Тошкент шаҳри
1960 йил 8 январь.

ТАСС АХБОРОТИ

ЯНГИ РАКЕТАЛАР УЧИРИЛАДИ

Баллистик ракеталар ёрдами билан космик фазони тадқиқ қилиш соҳасида Совет Иттифоқида эришилган муваффақиятлар асосида, илмий-тадқиқот ишлари планига мувофиқ, совет олимлари ва конструкторлари Ернинг оғир вазнли йўлдошларини учириш ва Қуёш системасидаги планеталарга космик учишларни амалга ошириш учун янада қудратлироқ ракеталар яратиш соҳасида иш олиб бормоқдалар.

Жуда аниқ учадиган бундай ракетани тайёрлаш мақсадида 1960 йилнинг яқин ойлари давомида Тинч океаннинг кемалар кўп қатнайдиган йўллардан, ҳаво трассаларидан ва балиқ овлайдиган жойлардан узоқдаги марказий қисмига сўнгги босқичсиз ана шундай ракета учирилади.

Ракетанинг сўнгисидан олдинги босқичи қуйидаги координатлар билан чекланган районга тушади, деб кутилади:

КЕНГЛИК	УЗУНЛИК
9 градус 06 минут шимолий	170 градус 47 минут ғарбий
10 градус 22 минут шимолий	168 градус 22 минут ғарбий
6 градус 16 минут шимолий	166 градус 16 минут ғарбий
5 градус 03 минут шимолий	168 градус 40 минут ғарбий

Зарур ўлчовларни ўтказиш учун мазкур районга Совет флотининг махсус кемалари юборилади.

Дастлабки ракеталар тахминан 1960 йил 15 январдан 15 февралгача бўлган даврда учирилади.

Тинч океаннинг марказий қисмига ракеталар учириш вақтида кемалар қатновининг ва самолётлар учишининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида ТАСС шуни маълум қилиш ваколатини олдики, Совет Иттифоқи ҳукумати шу давр ичида кемалари ва самолётлари ракеталарнинг сўнгисидан олдинги босқичлари тушади деб мўлжалланган районга яқин жойда бўлиши эҳтимол тутилган мамлакатларнинг ҳукуматларига мурожаат қилиб, тегишли маъмурларнинг кема капитанларига ва самолёт командирларига Тинч океаннинг ушбу ахборотда кўрсатилган координатлар билан чекланган акваторияларига ва ҳаво масофалари районига кирмаслик ҳақида кўрсатма беришларини илтимос қилади.

МОСКВА ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

6 январда Москва шаҳар партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда партия ходимлари, кўпгина корхоналарнинг директорлари ва муассасаларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш новаторлари, олимлар қатнашдилар. Улар КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. И. Устиновнинг КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг якунлари ва Москва партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги докладини зўр активлик билан муҳокама қилдилар.

Актив йиғилиши КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорини бир овоздан маъқуллади ва бу қарорни партия ва совет халқининг қишлоқ хўжалигини янада кучли суратда юксалтириш йўлида олиб борадиган курашининг жанговар программаси сифатида раҳбарлик ва ижро этиш учун қабул қилди. Қабул қилинган кенг қарорда КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорини, Н. С. Хрущевнинг нутқини ва Пленум материалларини меҳнаткашлар ўртасида тушунтириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди.

БЎРДОҚИГА БОҚ!

МОЛЛАР ТЕЗ СЕМИРМОҚДА

Қашқадарё область, Косон районидаги Хрущев номли совхоз чорвадорлари молхона ва қўраларни ёздаёқ ремонт қилиб қўйдилар, кунжара, арпа, кепак, шелуха сингари концентрат озуқаларни мол қишлайдиган жойларга ўз вақтида ташиб келтирдилар. Ҳозир ўн минг бош қўй, икки мингга яқин қорамол, 630 чўчқанинг ҳаммаси яхши боқилмоқда.

Совхозда молларни бўрдоқига боқишга алоҳида эътибор берилмоқда. 3-бўлимда молларни бўрдоқига боқадиган махсус бригада ташкил қилинди. Коммунист Элмуродов раҳбарлигидаги бу бригадада 80 бош қорамол, 80 чўчқа, 500 қўй ва 2000 парранда семиртириб боқилаётир. Шу йилнинг биринчи кварталида давлатга бўрдоқи ҳисобига 700 центнер семиз гўшт топширилади. Чорвадорлар ҳар бир қорамолнинг тирик вазнини камида 250 килограммга етказиб, гўштга топшириш учун курашмоқдалар.

Ж. УМАРОВ.
Ш. УМАРОВ.

ШЎР ЮВ, ЯХОБ БЕР, ГЎНГ ЧИҚАР!

(5 январга процент ҳисобида)

Областлар	Шўр ювиш	Яхоб бериш	Гўнг чиқариш
Тошкент	51,6*)	21,2	12,0
Фарғона	10,5	38,3	32,9
Наманган	18,4	28,1	17,1
Андижон	20,0	30,4	11,9
Самарқанд	2,0	9,6	13,4
Бухоро	19,0*)	—	23,9
Қашқадарё	20,4	14,0	24,9
Сурхондарё	85,5	58,8	29,0
Хоразм	—	—	22,6
Қорақалпоғистон АССР	—	—	6,3

*) маълумот аниқланган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИДА

Ўзбекистон ССР молия органлари КПСС XXI съезди қўйган вазифаларни ва молия ходимлари республика кенгашида олинган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун курашиб 1959 йилда бюджет даромади планини 100,6 процент бажардилар, халқ хўжалик планларида кўзда тутилган ҳамма тадбирларни ўз вақтида маблағ билан тўла таъминлаб турдилар. Бюджетдаги даромад қисмининг ошириб бажарилиши республика ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга қўшимча тарзда ўнларча миллион сўм сарфлаш имконини берди.

Аҳоли омонатларини омонат кассаларига жалб қилиш плани 135,4 процент, 3 процентли ички ютуқли давлат заёмларини сотиш плани 124,6 процент, давлат страхованиеси тўловлари плани 101,8 процент бажарилди.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» ЛЕКТОРИЯСИ

ХАЛҚ—КОММУНИЗМ ИЖОДКОРИ

Кишилик тараққиётининг энг олий босқичи коммунистик жамият қуриш даврига қадам қўйилган хозирги тарихий шароитда ҳар бир соф виждонли, онгли ишчи, деҳқон, хизматчи, интеллигент ва ўқувчининг бутун фикри-зикри коммунизмнинг муаззам, муҳташам биносини барпо этишга қаратилган. Ватанпарвар совет кишилари шу ишга ўз улушларини қўшиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Социалистик жамиятда шундай бўлиши муқаррарлигини доҳиларимиз Маркс, Энгельс ва Ленин бундан бир неча ўн йиллар аввал илмий жиҳатдан асослаган эдилар. Улар халқ — жамият тараққиётининг ҳаракатлантирувчи кучи, хусусан коммунизмнинг асосий ижодкори эканлигини ижтимоий фикр тарихида биринчи бўлиб исботлаб бердилар. Шу асосда марксизм-ленинизмнинг тарихда халқ оммаси, синфлар, партиялар, атоқли шахсларнинг роли тўғрисидаги революцион таълимоти ишлаб чиқилди. Ҳозирги авлод бу ҳаётчан таълимот тўла амалга ошаётганининг гувоҳидир.

* * *

Халқ оммаси, ижодий меҳнат ва коммунистик жамият тушунчалари замонамизнинг асл моҳиятини очиб берадиган ғоят кенг маъноли, бениҳоя чуқур мазмунли тушунчалар бўлиб қолди. Булар ўзаро чамбарчас боғлиқ, бири-бирини тақозо этади, бирисиз иккинчисининг бўлиши мумкин эмас.

Марксизм-ленинизм таълимоти халқ оммасининг ижтимоий тараққиётдаги ҳал этувчи роли ижтимоий ишлаб чиқаришда, жамиятнинг маънавий ҳаётида, синф, давлат ва партияларнинг сиёсатида яққол намоён бўлади деб ўргатади. Бу таълимотнинг муҳим таркибий қисми бўлган тарихий материализм жамият тарихи, даставвал, ишлаб чиқариш кучлари ва ишлаб чиқариш муносабатлари тарихи, қуйи ишлаб чиқариш усулининг юксак ишлаб чиқариш усулига ўтиш тарихи эканлигини исботлади. Модомики шундай экан, ишлаб чиқаришнинг, ижтимоий меҳнатнинг бош кучи — моддий ноз-неъматлар ишлаб чиқарувчи, маънавий маданият яратувчи, сиёсат юритувчи меҳнат аҳллари бўлгани сабабли худди шуларнинг ўзи жамият тараққиётининг етакчи кучи ҳисобланади.

Жамият фойдаси учун қилинган меҳнат барча моддий ва маънавий бойликларнинг манбаи бўлиб, инсонни камолатга етказган, олижаноб фазилатларга эга қилган зўр омилдир. Бутун ижтимоий бойликларнинг битмас-туганмас чашмаси ҳисобланувчи меҳнат табиатни тубдан ўзгартираоладиган қудратли воситадир. Меҳнат инсонни покиза сақлайдиган, чиниқтирадиган, унга юксак ахлоқий ва жисмоний сифатлар бағишлайдиган ҳаёт мактабидир.

Меҳнат аҳллари энг мудҳиш синфий, оғир ижтимоий, адолатсиз сиёсий, асоратли миллий зулмга маҳкум бўлиб яшаган даврларда ҳам башарият тарихини олға сураберганлар. Маркс айтганидек, халқлар, одамлар ўз драмаларининг ҳам автори, ҳам актёри бўлганлар.

Меҳнаткашлар маънавий маданиятнинг ҳам энг истеъдодли ижодкорларидир. Уларнинг сермазмун фаолияти фан, маданият, санъат ва адабиётни равнақ эттирувчи қайнар булоқдир. Улуғ адибимиз М. Горький таъбири билан айтганда, «Халқ барча моддий бойликларни яратувчи кучдангина иборат эмас, маънавий бойликларнинг бирдан-бир ва туганмас чашмасидир. Ижодиётнинг муддати, гўзаллиги ва гениаллиги жиҳатларидан пешқадам файласуф ва ер юзининг бутун улуғвор поэмаларини, барча фожиаларни ҳамда улардан энг буюги — бутун жаҳон маданияти тарихини яратган шоирдир». Дарҳақиқат, юзаки қараганда, айрим истеъдод соҳиблари яратгандек туюладиган адабиёт, санъат дурдоналари аслида халқнинг коллектив ижоди хазинасидан териб олинган.

Халқ оммаси сиёсат соҳасида ҳам ҳал этувчи роль ўйнайди. В. И. Ленин **том маънодаги сиёсатни фақат оммагина юргиза олади**, деган эди. Бунинг сабаби шундаки, сиёсатда ҳал этувчи ўринни синфий кураш, социал революция эгаллайди. Социал революция эса, Маркс ифодалаганидек, тарихнинг локомотивидир. Бу локомотивни ясовчи ва бошқарувчи халқ оммаси ҳисобланади.

Меҳнаткашлар оммасининг жамият тараққиётидаги роли у яшаётган, ишлаётган конкрет тарихий шароитга, қандай синфлардан ташкил топганлигига, қанчалик онгли ҳамда уюшқоқлигига ва унга қандай синф, партия етакчилик қилаётганлигига боғлиқ. Лекин, халқ оммасида ҳамиша битмас-туганмас ижодий куч, қобилият, маҳорат, қудратли потенциал энергия бўлса-да, доимо бир даражада юзага чиқавермайди. Чунончи, антагонистик жамиятларда, айниқса капитализм тузумида, бу энергия рўёбга чиқарилмайди, бўғиб, поймол этилади. Бу тузумда меҳнат аҳли эзувчиларнинг хоҳишини амалга ошириш қуроли ҳисобланади.

Социализм жамиятида, айниқса коммунизмга ўтилаётган шароитда эса бутунлай бошқача манзарани кўрамиз. Бу тузумда ижтимоий меҳнатнинг моҳияти тубдан ўзгариб, у ташаббускорлик, новаторлик, истеъдод ва маҳорат кенг кўламда мавж уриб намоён бўлиш воситасига айланади. Меҳнат ташаббускорлиги моддий ҳаёт билан мужассамлашади. Кишиларнинг революцион ғайрати билан кундалик фаолияти уйғунлашади, ҳамоҳанг бўлади. Меҳнат ғоят бой, чуқур, ҳаётчан маънавий мазмунга эга бўлади.

Моддий ишлаб чиқаришнинг маънавий томони ишчи, колхозчи, хизматчи олим ва студентларнинг ижодий фикр юритишини талаб этади. Буни уйғотадиган омил Ватанга, халққа, партияга бўлган самимий муҳаббат бўлиб, кишилар ўз манфаатлари ҳақида эмас, балки жамият манфаати тўғрисида ғамхўрлик қилишни биринчи ўринга қўядилар.

Бизнинг жамиятимизда активлик ва ташаббускорликни стихияли тарзда, яъни ўзибўларчилик, таваккалчилик билан авж олдириб бўлмайди. Бунга ғоят кенг кўламдаги ташкилотчилик, тарбиявий ишларни олиб бориш, оддий ходимларга ҳам, раҳбарларга, ҳам талабчанликни ошириш, қарорлар ижросини текшириш йўли билан эришилади. Бунда Коммунистик партия етакчи ролни ўйнайди.

Партия XXI съезди партиявий раҳбарлик ва коммунистларга хос донолик ҳар бир меҳнат аҳлининг ташаббусини уйғотади, қалбини меҳнат завқи-шавқи билан тўлдиради, фан ҳамда практиканинг жумбоқларини ечиш йўлини излатади, деб уқдирди. Съезднинг бу кўрсатмаси муваффақиятли бажарилмоқда. Съезд резолюциясида ва КПСС Марказий Комитетининг июнь ва декабрь Пленумлари қарорида партия ташкилотларининг ишини янада яхшилаш, колхоз, совхоз бригадалари, фермалари ва бўлимларида партия группалари тузиш, булар орқали моҳир ташкилотчи, иш билармонд, жонкуяр, ташаббускор коммунистлар етиштириш ғоят катта натижалар бериши таъкидланди. Бундай группалар кўплаб тузилса партия билан омманинг алоқаси янада кучаяди.

Коммунизм қураётган халқимиз орасида давлат топшириқларини ўз вақтида бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулотларни тежаб-тергаб сарфлаш, резервларни тўла ишга солишга қаратилган социалистик мусобақа ажойиб натижалар бермоқда. Бизда шон-шараф, қаҳрамонлик иши бўлган меҳнат эндиликда соғлом организмнинг зарурий эҳтиёжига айланиб бораётир.

Партия XXI съезди арафасида тараққиётимизнинг олдинга босишига замин ҳозирлаган коммунистик меҳнат бригадалари тузиш ҳаракати кенг қулоч ёйди. Бу олижаноб ҳаракат Ўзбекистонда ҳам қизғин қўллаб-қувватланди. Тез орада «Узбексельмаш», «Таштекстильмаш», Электролампа заводлари, Тошкент тўқимачилик комбинати, I-пойафзал фабрикаси ва бошқа корхоналарда ана шундай бригадалар тузилди. 1959 йилда Тошкент корхоналарида 800 дан ортиқ бригада, цех, участка коллективи шу шарафли номни олиш учун курашди.

Коммунистик меҳнат бригадаларининг шиори **«Коммунистчасига яшаш ва ишлашни ўрганиш»** дир. Бу ҳаракат, бу шиор халқимизда коммунизм учун курашда янги ижодий куч уйғотди, резервларни ишга солиш, оммани коммунизмга ўргатиш, ўқитиш ва тарбиялашнинг янги, ихчам, таъсирчан шаклини юзага келтирди. Бу — кишиларнинг меҳнатга, мулкка, жамиятга, шахсан ўзига, келажакка коммунизм ғалаба қилган даврда юзага келадиган қарашнинг ҳозирги даврда пайдо бўлган ажойиб намунасидир. Бу ҳар бир кишининг меҳнат фаолияти борган сари ижтимоий манфаатга бўйсуна боришининг намунасидир.

Валентина Гагановaнинг олижаноб ташаббуси шахсий манфаатга қараганда ижтимоий бурчни устун қўйиб, иккаласини мужассамлаштириб боришнинг ёрқин кўринишидир.

Ўзбекистонда Гаганова ташаббусининг пешқадам байроқдори Ғанишер Юнусов бўлди. У, сердаромад, илғор бригададан қолоқ бригадага ўтиб, уни илғорлар даражасига кўтарди. Гагановачи-ғанишерчилик ҳаракати оммавий тус олди.

Республикамиз 1959 йили 3 миллион 160 минг тонна пахта етиштирди. Бунда Ғанишер Юнусов каби мўл ҳосил усталари, Валентин Тюпко, Мелиқўзи Умурзоқов, Турсуной Охунова сингари илғор механизаторлар, Гулахмедова, Бобоева, Йўлдошева, Жамаев, Мадаминов, Камоловадек донгдор кўпмингкилограммчилар ҳал этувчи роль ўйнадилар. Бу ишда пахтакорларимизни ҳозирги замон техникаси билан таъминлаган шонли ишчилар синфи, мўл ҳосил етиштиришнинг илмий, агротехника сирларини очиб бераётган олимларимиз, йиғим-теримда оғаларча ёрдам берган шаҳар меҳнаткашлари, студентларнинг фидокорона меҳнати ҳам алоҳида ўрин тутди. Бу эса шаҳар билан қишлоқ, ишчилар билан деҳқонлар ўртасидаги коммунистик ҳамкорликнинг ёрқин кўринишидир.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган декабрь Пленуми эндиликда мамлакатимизда қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада кенг миқёсда юксалтириш учун барча зарур шарт-шароитлар вужудга келтирилганлигини таъкидлади. Пленум қароридан руҳланган республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1960 йил учун белгиланган топшириқларни шараф билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Коммунизм қурилишининг актив авангардлари — юз минглаpча саноат ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ўз новаторлик ишлари билан меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатаётирлар. Бу камтар совет кишиларини шон-шуҳрат ёки шахсий манфаат эмас, балки Ватанга кўпроқ фойда келтириш туйғуси ҳаракатлантирмоқда. Новаторларнинг минг-минглаб шогирдлари вужудга келяпти, бу — намуна кучи бизда ҳамиша оммавий таъсирга эга эканлигини кўрсатади. Тараққиётимизнинг ҳозирги палласида халқ оммасининг сиёсат, маънавий ҳаёт, халқаро муносабатлар ва тинчлик учун курашдаги фаолияти ҳам тобора кенгайиб бормоқда.

* * *

Юқорида баён этилганлардан чиқадиган хулоса шуки, коммунизм миллион-миллион меҳнат аҳлининг ижодий ишидир. Халқ оммаси хўжалик ва маданий қурилишда, моддий ва маънавий неъматлар яратишда ҳеч қачон, ҳеч қаерда социализмдан коммунизмга ўтилаётган ҳозирги пайтдагидек яратувчилик, қайта қурувчилик ролини ўйнаган эмас.

Улуғ Ленин тарихий тараққиётнинг муҳим қонуниятларини, чунончи ижтимоий тараққиёт ва унинг натижалари омманинг тарихий процессдаги иштирокига тўғри мутаносиб эканини очган эди. Бу қонуният, айниқса энди, кенг авж олдирилган коммунизм қурилиши даврида яққол намоён бўлмоқда.

Партия XXI съездида таъкидланганидек, социалистик жамият ривожлана бориши ва омманинг онглилиги ўса бориши билан совет кишиларининг меҳнат ташаббуси, ғайрат-шижоати тобора кучаяди, уларнинг жамият фароғати тўғрисидаги ғамхўрлиги кучаябереди, манфаатпарастликка интилиш йўқола боради, жамият бахти-саодати йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилиш учун маънавий стимуллар тобора кўпроқ аҳамият касб қилаберади. Шунинг учун ҳам совет халқининг истиқболи янада порлоқ бўлиши шубҳасиз. Унинг йўли марксизм-ленинизм машъали билан ёритилган.

А. ОРТИҚОВ,
Фалсафа фанлари кандидати, доцент.

ЯНГИ ЗАФАРЛАР

АСБОБСОЗЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Тошкентдаги асбобсозлик заводи коллективи етти йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли якунлади. Йиллик планни КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми очилишидан 2 кун олдин адо этиб, пландан ташқари 700 минг сўмлик турли хил маҳсулотлар ишлаб чиқарди. Иш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаш, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий этиб бориш ҳисобига меҳнат унумдорлиги пландаги 3,8 процент ўрнига 9 процент ошди 400 минг киловатт-соат электр қуввати тежалди.

1-ва 2-механика цехларининг аъзолари янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ астойдил меҳнат қилиб, бу йил ҳам янги-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Цехнинг Н. Абадулев, И. Галяева, С. Иржонов, В. Кадельникова каби илғор ишчилари ҳозир кунлик топшириқларини 110—115 процент бажараётирлар.

ШИРИНЛИК КЎПАЯДИ

«Уртоқ» кондитер фабрикаси коллективи дастурхонимизни яна ҳам кўркам, серзийнат қилиш учун курашмоқда. Республикамиз пойтахтидаги бу фабрика 1959 йил планини муддатидан анча илгари 110 процент адо этиб, қўшимча 8 миллион 675 минг сўмлик ширинлик ишлаб чиқарди.

Энди бу рақам меҳнатсевар коллективни қониқтирмайди. Шунинг учун ҳам улар янги йилнинг дастлабки иш кунларидан бошлаб енгни баланд шимариб ишга киришдилар. Карамел цехининг аъзоси Азизов смена топшириқларини 110 процент, конфет цехининг машинисти Ерулина 150—160 процент, Дубровская бошлиқ бригада аъзолари 150 процентдан адо этмоқдалар.

24 МИЛЛИОН 100 МИНГ СЎМЛИК МАҲСУЛОТ

ҚАРШИ, («Қизил Узбекистон» мухбири). Китоб консерва заводининг коллективи 1959 йилни катта ютуқлар билан якунлади. 13 миллион 500 минг банка консерва чиқарилди. Маҳсулот ишлаб чиқариш 1958 йилдагидан 20,5 процент ошди. Иш процессларини тўла механизациялаш натижасида ҳар бир ишчининг иш унуми 12 процент ортди.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорларидан илҳомланган завод коллективи янги йилда янада унумли ишлаш, улуғ етти йиллик топшириқларини олти йилда бажариш ва 1960 йилда 24 миллион 100 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Шу кунларда заводнинг барча цех ва бригадаларида меҳнат унумини янада ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш учун кураш тобора қизитилмоқда. Мусобақада олдинда бораётган мева консервалари ишлаб чиқариш цехининг ишчилари январь ойи ўн беш кунлик топшириғини ҳозироқ бажариб қўйдилар. Илғор ишчилардан Нурсоатова, Суннатов, Тошев, Зокиров, Иноятова ва бошқа ўртоқлар январь ойининг дастлабки кунларидан бошлаб смена нормаларини 2—2,5 ҳисса бажаряптилар.

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТЛАРИ ИЗИДАН

ИШ ҲАҚИ ВАҚТИДА БЕРИЛАДИ

Хўжайли шаҳар ўқитувчилари иш ҳақларини вақтида ололмаганлар. Улар ҳар сафар иш ҳақи олишда шаҳар Советининг раиси Ражаб Хусаиновга мурожаат қилишга мажбур бўлганлар.

Ўқитувчилардан шу тўғрида редакцияга келган хат юзасидан текшириш ўтказган Хўжайли шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Собировнинг хабар қилишича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Хат район ва шаҳар Советлари мажлисида муҳокама қилиниб, камчиликларни бартараф қилиш тадбирлари белгиланган.

Етти йил етаклаган ишчи қиз юрагида
Қуёш нуридай тўла бир олам тилаги бор.
Кучли қўлларим билан юртимни безатсам деб,
Коммунистик меҳнатда топди обрў, эътибор.

Люба Бибиковани Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ҳамма танийди. Бу қиз коммунистик меҳнат зарбдори ҳисобланади. Уртоқ Бибикова иш нормасини 180—200 процентдан бажармоқда. У, ҳозир янги — 1960 йилнинг иккинчи квартали ҳисобига ишлаётир. СУРАТДА: Л. БИБИКОВА.

ОЗАРБАЙЖОН АДАБИЁТИ ҲАФТАЛИГИ ОЛДИДАН

Расул РИЗО.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИГА

Энг ширин орзумизда, умидимизда борсан,
Уткинчи бўлмаганда, дердим, сен — илк баҳорсан!
Ҳар қандай оғир жангга кирсак ғолиб чиқамиз,
Чунки оғир жангларда ўзинг бизга сардорсан!

Бахтимизнинг юлдузи, умримизнинг саҳари,
Шеъримизнинг илҳоми, сўзнинг олмас гавҳари.
Оналардай меҳрибон, ота каби талабчан,
Партия — улуғ ўлмас Лениннинг шоҳ асари.

Биз сенла доим бирга, сен эмассан йироқда.
Ярқирайсан қуёшдан ёруғ олган чироқдай,
Пешонамиз ярқираб синовлардан чиқолдик,
Сен янглишмас калидсан мушкуллар тушган чоқда.

Сенинг номинг кўтариб чиқдик эрклик йўлига,
Улуғ устоз бўлолдинг оддий башар ўғлига.
Миллионларнинг кучини бир мақсадга йўлладинг,
Кўзига ёғду бердинг, мадор бердинг қўлига.

Ватанимга боққанда севинар кўз ва кўнгил,
Қайда шундай боғ борки, йил бўйича очса гул?
Дейманки, қўшиқларим бўлиб гули наврўздек
Сенинг баҳор йўлингга сепилиб турса нуқул!

Ватанимнинг кўклари кўлларидан тиниқроқ,
Қўйнида қурилмоқда бахтнинг саройлари, боқ!
Дўст тилида нағмадек жаранглар унинг номи,
Номини ёв зикр этса қурийди тилу дудоқ.

Тоғларим тепасидан учар бургут сор каби
Кездим она юртимни жонли бир хаёл каби
Ҳар қайда, ҳар томонда жонландинг сен кўзимда
Кўнгул орзуси каби, нурли истиқбол каби

Сен инсонлар оғзида жилваланган ялласан,
Минг-минглаб чақалоқнинг бешигида алласан.
Оламга шу аёнки, пайдо бўлган кунингдан —
Саодатга — тинчликка соқчи бўлиб келасан!

М. ШАЙХЗОДА таржимаси.

Меҳти СЕИДЗОДА.

ЮРАК СЎЗЛАРИ

Дейдиларки, бир нафис тилга пайванддир юрак,
Дейманки, бир ватанга элга пайванддир юрак.

Дейдилар, кўп уринсанг, қалбинг тез қариб қолар,
Дейман, меҳнатни севган эл наздида юксалар.

Дейдиларки, озми-кўп ҳасратинг бордир сенинг.
Дейманки, шодлик дўстим, севинч ҳамдамим менинг.

Дейдиларки, умрлар кичик бир дамга ўхшар.
Дейманки, маъноли кун бутун оламга ўхшар.

Дейдиларки, қаридинг, элликдан кўп ёшинг бор.
Дейманки, бу давронда қаримайди санъаткор!

С. АКБАРИЙ таржимаси.

ХАЛҚ кутубхонасида

Алишер Навоий номли ўзбек давлат халқ кутубхонасига ҳар куни минг-минглаб ўқувчилар келади. Улар бу ерда турли адабиётлар билан танишадилар.

Шу кунларда китобхонлар Озарбайжон адабиётининг ноёб китобларини севиб ўқимоқдалар. Айниқса Озарбайжон адабиёти классиклари Низомий, Хоқоний, Фузулий, М. Охундов, Жаъфар Жабборли, Ўрдубоди, Собир, Воқиф асарларига қизиқиш янада кучайди. Бу ёзувчиларнинг асарларига ихлосмандлар тобора кўпаймоқда.

Совет адабиёти хазинасига арзигулик ҳиссалар қўшган Озарбайжоннинг халқ шоири Самад Вурғун ва шунингдек Сулаймон Рустам, Расул Ризо, Мирза Иброҳимов, Усмон Сарвелли, М. Дилбози, Зайнал Халил, Аҳмад Жамил ва бошқа шоир ва ёзувчиларнинг асарлари ҳам қўлдан-қўлга ўтиб ўқилмоқда.

Озарбайжон адабиёти ҳафталиги олдидан кутубхонада катта китоб виставкаси очишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бунда Озарбайжон адабиёти намояндаларининг портретлари, уларнинг танланган асарлари қўйилади. Виставкадан Озарбайжонда чиқадиган газеталар, журналлар ҳам ўрин олади.

Бу китобларни ўқидингизми?

Узбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

Тарас **ШЕВЧЕНКО.** — **«Танланган асарлар».** Икки томликнинг II томи, драматик асарлар ва повестлар. 490 бет, тиражи 10.00, баҳоси 10 сўм 80 тийин.

Абдулла **ҚОДИРИЙ.** — **«Обид Кетмон».** Колхоз ҳаётидан қисса. 256 бет, тиражи 45.000, баҳоси 6 сўм 15 тийин.

Юсуф **СУЛТОНОВ.** — **«Халқ санъаткори».** Ҳамза ҳаёти ва ижоди ҳақида очерк. 92 бет, тиражи 10.000, баҳоси 4 сўм 50 тийин.

«МИНГ БИР КЕЧА». Араб эртаклари. Саккиз томликнинг биринчи томи. 377 бет, тиражи 90.000, баҳоси 11 сўм 75 тийин.

Марк **ТВЕН.** — **«Ҳиноя ва памфлетлар».** 123 бет, тиражи 15.000, баҳоси 3 сўм 60 тийин.

Собир **АБДУЛЛА.** — **«Ҳаёт гулшани».** Шеърлар ва қўшиқлар, ғазал ва мухаммаслар, сатира-юмор, эсдалик ва достонлар, драматургия. 245 бет, тиражи 10.000, баҳоси 7 сўм 80 тийин.

МИРМУҲСИН. — **«Ҳикоялар».** 182 бет, тиражи 15.000, баҳоси 3 сўм 70 тийин.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

«УРГАНЧ» ТЕПЛОХОДИДАН ХАТ

ХОРАЗМ ҲАҚИҚАТИ

«Хоразм ҳақиқати» газетасида Одессадан — «Урганч» теплоходи экипажидан Хоразм меҳнаткашларига ёзилган хат босилди. Хатда теплоходнинг кейинги сафарда қўлга киритган ғалабалари айтилган ва Хоразм халқи 1959 йилги катта муваффақиятлари билан табрикланган.

— Ҳамма меҳнаткашларни эришилган муваффақиятлар билан чин қалбимиздан табриклаймиз ва мамлакатимизда коммунистик қурилишда янги ютуқларга эришишни тилаймиз.

Биз, сизлар билан фахрланамиз ва сизнинг шаҳрингиз номини ер шарининг ҳамма жойида юксак тутишга ваъда берамиз.

Биз, Одесса-Калькутта сафаридан ватан портига қайтиб келдик, хат олдик ва унда Урганчдаги ёғ заводи ишчилари социалистик мусобақа тўғрисидаги бизнинг чақириғимизни маъқуллаганлигини билиб беҳад қувондик. Мусобақалашайлик, қадрли ўртоқлар!

ҚЎЙЛАР ҚЎЗИЛАДИ

ҚАШҚАДАРЁ ҲАҚИҚАТИ

Қашқадарё областининг колхоз ва совхозларида совлиқлардан йилида икки марта қўзи олиш мақсадида қўйларни эрта қочириш методи қўлланмоқда. Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари бу методни қўллаб яхши натижага эришдилар. Область газетаси **«Қашқадарё ҳақиқати»** шу ҳақда бундай ёзади:

«Колхознинг ўртоқ А. Қодиров бошлиқ фермасида бу йил 1000 бошга яқин совлиқ эрта сунъий қочиришдан ўтказилди. Бу совлиқлар ҳозир қўзилай бошлади. Янги туғилган қўзи ва совлиқлар иссиқ қўраларда сифатли концентрат озуқалар берилиб боқилмоқда. Кўп совлиқлардан эгиз олинди. Қўзилар соғлом ва семиз ўсяпти».

КУРКАЛАР СЕМИРТИРИЛМОҚДА

ПАРИЖ КОММУНАСИ

Фориш районидаги «Коммунизм» совхозида Шимолий Кавказ куркалари билан маҳаллий наслдан бўлган куркалар чатиштирилиб, яхши натижа олинди. Бундай куркалар сони 3000 дан ошди. Шу кунларда 600 дан ошиқ курка гўштга топшириш учун боқилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ уларнинг оғирлигига 3—4 килограммдан қўшилди.

Районда чиқадиган **«Париж коммунаси»** газетасининг ёзишича:

— Совхоз маъмурияти 1960 йилнинг биринчи кварталида куркалар ҳисобидан 5 тоннадан ортиқ гўшт топширишни планлаштирди.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ТАЪСИРЧАН ВА ТАШАББУСКОР

Доимий ишлаб чиқариш кенгаши ҳақидаги янги Низом тасдиқланганига бир ярим йилча бўлди. Шу Низом муносабати билан Тошкент темир-йўл магистралининг касаба союз ташкилотлари 3500 илғор ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимлардан иборат 120 та доимий ишлаб чиқариш кенгаши ташкил этди.

Доимий ишлаб чиқариш кенгаши аъзолари партия XXI съезди қарорларини тинмай амалга ошира боришни ва КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг техникани янада тараққий эттириш тўғрисидаги қарорини бажаришни ўз олдиларига асосий мақсад қилиб қўйганлар. Улар локомотивларни марказдан туриб бошқариш, тепловоз ва паровозларнинг ўртача суткалик йўл босишини кўпайтириш, юк ортиш ва туширишдаги сермеҳнат ишларни комплекс механизациялаш, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш, юк ташишда меҳнат унумдорлигини ошириш ва таннархни камайтириш масалаларини ҳал этишга катта таъсир ўтказмоқда. Буни Тошкент, Урсатевьск ва Сталинобод темир йўл корхоналари мисолида яққол кўриш мумкин.

Тошкент тепловоз депосида доимий ишлаб чиқариш кенгаши (президиум раиси ўртоқ Перельман) ўз йиғилишларида тепловозларнинг иш унумини ошириш, техника ҳолатини яхшилаш, сифатли ремонт қилиш тадбирлари ва бошқа масалаларни муҳокама қилди. Бундай йиғилишларда барча машинист ва ёрдамчи машинистлар, коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган ремонтчилар ҳам актив қатнашадилар. Бу ерда ижодий фикрга кенг йўл очиб берилган. Ўтган йил ичида 48 та йирик таклиф киритилиб, шундан 34 таси ишлаб чиқаришга жорий этилгани бечиз эмас. Бир тепловозда уч киши эмас, икки киши хизмат қилиши тўғрисидаги таклифни амалга оширишнинг ўзи 100 та машинист бўшатиб олиниб, бошқа ишларга қўйилди ва шу йўл билан ҳар йили икки миллион сўм пул тежаб қолинадиган бўлди.

Тошкент тепловоз депосининг коллективи оғир юкли ва пассажир поездларини ўз вақтида манзилига етказиб бориш учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ўтган йил учинчи кварталдаги якунлари бўйича СССР Йўллар министрлиги ва темир йўл транспорти ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини ва 100 минг сўмлик пул мукофотини олишга муяссар бўлди. Бу меҳнат ғалабаси уларнинг ғайратига-ғайрат қўшди.

Тошкент пассажир станцияси паровоз депоси ишлаб чиқариш кенгаши ҳам қатъий планга мувофиқ иш тутуб, ўз йиғилишларида депо ҳаётига оид энг муҳим масалаларни муҳокама қилиб турибди.

Бундан ташқари Тошкент темир йўл магистралининг 2-дистанцияси, «Средазтрансстрой»нинг 8- қурилиш участкаси маҳаллий комитетлари доимий ишлаб чиқариш кенгашининг ҳисобларини мунтазам эшитиб бориб, уларга яқиндан ёрдам бериб келмоқда. Бу кенгашларнинг ишини яхшилашда кенгаш раислари ва секретарларининг семинарларини ўтказиш ва тажриба алмашиш йиғилишларининг аҳамияти катта бўлди.

Тошкент темир йўл касаба союз комитети президиуми касаба союз ташкилотларининг доимий ишлаб чиқариш кенгаши ишларига раҳбарлигини кучайтириш мақсадида текшириш ўтказди. Текшириш натижалари президиум мажлисларида муҳокама қилинди.

Ўтган йили ноябрь ойида ўтказилган текширувда Қўқон темир йўл бўлими коллективларининг бир қанча доимий ишлаб чиқариш кенгаши ишларида хатоликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Баъзи жойларда кенгаш президиуми ишлари плансиз равишда олиб борилган, президиум мажлислари ҳар замонда ўтказилган, ишчи, инженер-техник ходимларнинг қимматли таклифлари қоғозларда қолиб кетган. Баъзи бир кенгаш аъзолари деярли ишламай қўйган ва буларга ўз вақтида тегишли чора кўрилмаган. Бундай камчиликлар Тошкент темир йўл касаба союз комитети президиумида муҳокама қилингандан кейин Қўқон касаба союз ва маҳаллий комитетлари бу камчиликларни бартараф қилишга киришдилар.

1959 йилнинг июлида Тошкент темир йўл бўлимидаги бир қанча ишлаб чиқариш кенгашларида ҳам камчиликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Ангрен станциясининг маҳаллий комитети доимий ишлаб чиқариш кенгашининг иши билан қизиқмай қўйган. Натижада бу кенгаш шу йилнинг биринчи ярмида мутлақо ишламаган.

Тошкент пассажир вагон депосида йил бўйи ишлаб чиқариш кенгаши аъзоларининг атиги бир марта мажлиси ўтказилган. Кенгаш президиумининг раиси ўртоқ Баранов бўлмағур сабаблар билан кенгаш ишини тўхтатиб қўйган. Кенгаш ишини жонлантириб юбориш маҳаллий комитет раиси ўртоқ Прониннинг хаёлига ҳам келмапти.

Ўтган йилнинг охирларида Тошкент темир йўл корхоналарининг деярли ҳамма доимий ишлаб чиқариш кенгашларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда ишдаги камчиликларни тугатишнинг конкрет тадбирлари белгиланди. 120 та ўрнига 129 та кенгаш ташкил этилди. Уларнинг состави ташаббускор кишилар — коммунистик меҳнат бригадаси ва зарбдори деган шарафли номни олиш учун курашаётган ишчилар, илғор ихтирочилар билан тўлдирилди. Кенгаш раислари ва секретарлари қилиб, тажрибали хизматчилар, намунали ишчилар ва инженер-техник ходимлар сайланди.

Тошкент темир йўлидаги касаба союз ташкилотлари доимий ишлаб чиқариш кенгашлари фаолиятини жонлантиришлари, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб қилишда партия XXI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини оғишмай амалга оширишда уларнинг ролига, таъсирига ва ташаббускорлигига ривож беришлари керак.

Д. МАНГЕЛДИН,
Тошкент темир йўли касаба союз комитетининг раиси.

МАМЛАКАТ КОРХОНАЛАРИ БЎЙЛАБ...

МЕТАЛЛУРГЛАР ТАШАББУСИ

Липецк областидаги энг кекса «Свободний сокол» заводининг металлурглари янги йилнинг биринчи кунларидан бошлаб юқори унумли ишламоқдалар. Корхона цехларида етти йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан олдин бажариш учун мусобақа авж олмоқда.

Коллектив ўз имкониятларини чамалаб кўриб, йиллик топшириқни 15 декабргача бажаришга, пландан ташқари минглаб тонна металл, чўян трубалар беришга қарор қилди. Янги техника ва технологияни жорий қилиш юзасидан ҳам мажбуриятлар олинди.

Металлурглар ҳар бир корхонанинг 1960 йил планини муддатидан олдин бажариши учун социалистик мусобақага қўшилишга чақириб, область саноатининг барча ходимларига мурожаат қилдилар.

ЕТТИ СОАТЛИК ИШ КУНИГА

Москва область Халқ хўжалиги кенгаши Москва атрофидаги тўқимачилик ва трикотаж корхоналарини етти соатлик иш кунига кўчириш графигини ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартларини тасдиқлади.

Шчелково ип-газлама ва Люберецк гилам комбинатлари, Золотовский ва Шувойский тўқувчилик фабрикаларининг тўқувчилари 3 январда қисқартирилган иш кунига ўтдилар.

Февраль ойида етти соатлик иш кунига ўта бошлайдиган корхоналар орасида В. И. Ленин номли Глуховский ип-газлама комбинати, Балашиха мовут фабрикаси, Ф. Э. Дзержинский номидаги Ивантеевка трикотаж фабрикаси, «Победа труда», «Спартак» мовут фабрикалари ва бошқа корхоналар бор.

Графикка мувофиқ биринчи кварталда область Халқ хўжалиги кенгашига қарашли тўқимачилик ва трикотаж саноатининг 24 корхонаси, иккинчи кварталда 35 корхона, учинчи кварталда қолган ҳамма корхоналар қисқартирилган иш кунига кўчирилади.

ЮКСАК КЎРСАТКИЧ

Ровно области чорвадорлари етти йилликнинг биринчи йилини яхши тугалладилар. Улар гўшт етиштиришни аввалги йилдагига нисбатан икки баравар кўпайтириб, давлатга 1958 йилдагига қараганда 15 минг тонна кўп маҳсулот сотдилар.

Улар янги йилда яна ҳам юксак кўрсаткичларга эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Қишлоқ меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, илгари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ҳамда гўшт ва сут етиштириш юзасидан етти йиллик топшириғини уч йил олдин—1962 йилда бажаришга қарор бердилар.

Область колхозлари шу йилнинг ўзидаёқ ҳар юз гектар ер ҳисобига 60—70 центнердан гўшт етиштиришни мўлжалламоқдалар. (ТАСС).

ҚАТНАСАНГ АРЗИЙДИ!

Темир йўлчилар маданият саройи ишчилар, студентлар, инженер-техникларнинг талаб ва истакларини эътиборга олиб маданият университети ташкил этди. Университетда музика, театр, тасвирий санъат, адабиёт факультетлари мавжуд.

Университет ўзининг биринчи машғулотини КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган тарихий сафарига бағишлади. Машғулотда 500 дан ортиқ киши қатнашди.

Тасвирий санъат факультетининг дастлабки машғулотлари ҳам жуда қизиқарли ўтди. Унда С. М. Круковскаянинг улуғ рус рассоми «Репиннинг ҳаёти ва ижоди», С. М. Никифорованинг «Ғарбий Европанинг уйғониш давридаги живопись санъати» ҳақидаги лекциялари зўр қизиқиш билан тингланди.

Факультетнинг навбатдаги машғулотлари совет тасвирий санъатнинг атоқли намояндалари, Ўзбекистон рассомларининг ижоди ва халқ амалий санъати ҳамда Хитой, Ҳиндистон, Япония каби Шарқ мамлакатларининг ўтмишдаги ва ҳозирги санъатига бағишланади.

Университет факультетлари ўз ўқувчилари билан ижодий ташкилотларга экскурсиялар уюштириш, йирик санъат арбоблари иштирокида суҳбатлар, мунозаралар, адабий кечалар ўтказишни ҳам планлаштирган.

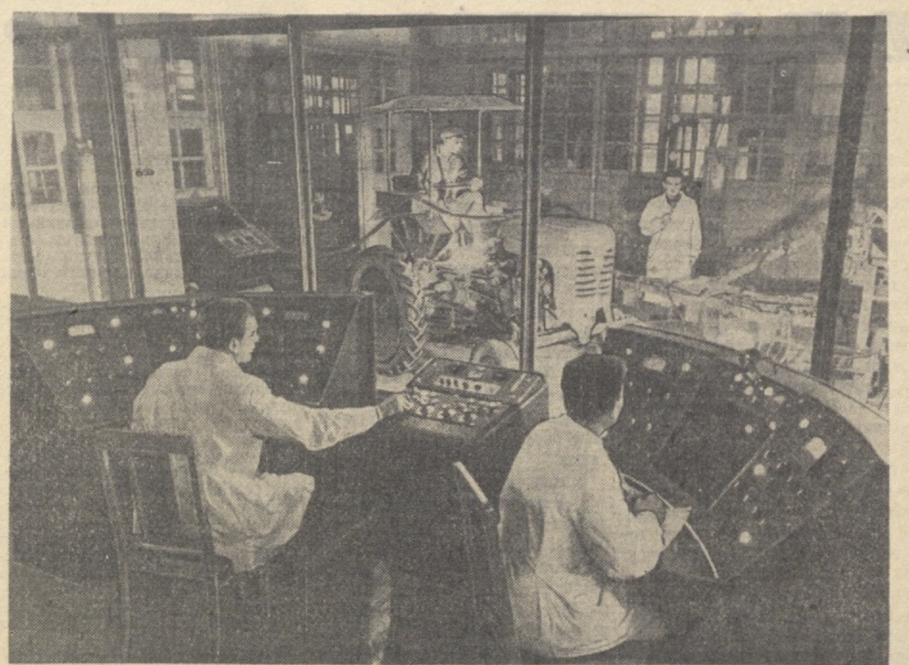

Қишлоқ хўжалик машинасозлиги Бутуниттифоқ илмий-текшириш институтининг марказий тензометрик станциясида ўтган йили қишлоқ хўжалигининг оғир меҳнат талаб қиладиган процессларини механизациялаштириш юзасидан катта ишлар қилинди. Жуда кўп янги қишлоқ хўжалик машиналари синаб кўрилди. Ҳозир институтда яна 79 машина устида иш олиб борилмоқда. СУРАТДА: Марказий тензометрик станциясида янги қишлоқ хўжалик машинаси конструкцияси синаб кўрилаётган пайт.

Л. Портер ва А. Коньков фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

OLИМЛАР МАСЛАҲАТИ

ЯХОБ

Кўпгина тажрибаларда экин экилган ерларнинг кузда қотиб қолиши аниқланди. Бу даврда ернинг бир ярим метр, баъзан ҳатто ундан ҳам чуқур қавати қуриб қолади, тупроқда нам жуда камайиб кетади. Пахта далаларида олиб борилган кузатишлар тупроқнинг ғўза илдизлари жойлашган қаватида намнинг ғоят камайиб кетишини, яъни ҳар гектар ерда 1200—1500 кубометр сув қочишини, куз-қиш ва эрта баҳор ёғинлари бу камчиликни бартараф қила олмаслигини кўрсатди. Натижада чигит экиш даврида етарли нам бўлмаганлигидан чигит текис кўкармайди ва ғўза айниқса дастлабки даврда яхши ўсмайди.

Ғўза дастлабки даврда қанчалик яхши ўсса, бутун вегетация даврида шунчалик яхши ривожланади, пастки қисмидаги ҳосил шохчалари эртароқ ўсиб чиқади. Бу шохчалардаги кўсаклар эрта етилиб, пахта ҳосили мўл бўлади. Ғўзанинг дастлабки даврда яхши ўсиши учун чигит экиш пайтидаёқ ернинг намини етарли қилиб қўйиш зарур.

Ғўзанинг ўса бошлашиданоқ уни етарли даражада нам билан таъминлаш учун куз ва қиш даврида яхоб бериб ерда нам тўплаш керак. Шундай қилинганда экишгача ерда нам тўпланади, чигит бир текис униб чиқади, ғўза дастлабки даврда тез ўсиб яхши ривожланади. Чигит суви беришга ўрин қолмайди. Масалан, Оққовоқ тажриба станциясининг ерлари бўзтупроқ бўлиб, сизот суви чуқур туради. Текширишда яхоб берилмаган ҳар гектар ернинг бир ярим метрли қаватидаги нам запаси 3150 кубометр, яхоб берилган ерда эса 4684 кубометр бўлиб чиқди, яъни яхоб берилган ерларда нам запасининг 1500 кубометр ортиқлиги аниқланди. Ҳаммадан муҳими шуки, чигит экиш пайтида тупроқнинг 10 сантиметрли юза қаватидаги намнинг миқдори яхоб берилмаган ердагидан икки ҳисса кўп бўлди.

Яхоб берилган ерларда ўсимлик илдизларининг эркин ривожланиши учун қулай шароит туғилади. Маълумки, ғўзанинг ўқ илдизи ерга чуқур киради ва ён томонларга ёйилиб кетади. Бундай илдизлар ғўзанинг нормал ўсиши ва мева ҳосил қилиш учун зарур бўлган озиқ моддаларни сувли ердан узлуксиз олиб туради.

Ғўза ўсиш даврида яхши парвариш қилинса, пояси ётиб қолмайдиган бўлиб ўсади, бундай ғўзаларнинг пахтасини машинада териш осон бўлади.

Кўпгина колхозларнинг, қисман Фарғона водийсидаги колхозларнинг тажрибаси яхоб сувининг ғўза зараркунандалари ва касалликларига қарши курашда ҳам катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Маълумки, ердаги ўсимлик қолдиқлари ва тупроқда зараркунандаларнинг личинкалари ва ғумбаклари узоқ вақтгача сақланиб қолаолади. Куз, қиш фаслида ерда етарли нам бўлиб турса, бу даврдаги ўзгарувчан температура шароитида органик моддалар чириб парчаланади, шунинг ўзи билан зараркунандаларнинг ҳалокати тезлашади.

Махсус тажрибада шу нарса аниқландики, агар яхоб суви берилмаса, куз ва қиш даврида каналларнинг фақат 13,9 проценти, яхоб суви берилганда эса 80 проценти, яъни олти баравар кўп нобуд бўлади.

Ерда нам тўплаш йўли билан ғўзани ўсиш даврида 1—2 марта кам суғориш ҳам мумкин. Бунда ғўза қатор ораларини дастлабки ишлаш билан бегона ўтларни батамом йўқотиш, пахта далаларини тозалаб олиш осон бўлади. Шу билан бирга, ерларга яхоб бериб нам тўплаш сув танқислиги даврларида бўладиган қийинчиликларни енгиллаштиради, ҳар бир пайкалдан муқаррар мўл ҳосил олиш учун имкон беради. Бу жиҳатдан ёз ойларида сув камчил бўладиган районларда яхоб беришнинг аҳамияти ниҳоятда катта.

Яхоб беришнинг юқорида санаб ўтилган афзалликлари ҳар қандай шароитда ҳам мўл ҳосил олишга, пахтани эрта етилтиришга имкон беради. Масалан, Фарғона районидаги Сталин номли колхозда яхоб суви берилмаган ерда гектаридан 31,9 центнер, яхоб суви берилган ерда эса 34 центнердан ҳосил олинди, яъни ҳосилдорлик 2,2 центнер ортганлиги маълум бўлди. Фарғона тажриба станциясида қилинган тажрибаларга қараганда, яхоб суви бериш туфайли гектаридан олинган ҳосил 37,1 центнерга етган, яъни ҳосилдорлик яхоб берилмаган ерлардагига нисбатан 4 центнер ортган. Бундай мисоллар жуда кўп.

Яхоб беришни шудгорлаш билан тўғри қўшиб олиб бориш керак. Шудгордан кейин яхоб беришнинг шуки, бу даврда совуқнинг тупроққа таъсири узоқ давом этади. Бу даврда ер яхши музлайди ва эригандан кейин тупроқ палаҳсалари ушалади, ер бетида донадор тупроқ ҳосил бўлади. Фарғона райони колхозларидаги тажрибалар, яхобни шудгордан олдин беришга қараганда шудгордан кейин бериш пахта ҳосилининг гектарига 2,6—5,8 центнер ортишини кўрсатади.

Бунда енгил қумоқ ва қум тупроқли ерлардагина истиснога йўл қўйиш мумкин. Бундай ерларни нам тўплаш учун экишдан тахминан 10—20 кун олдин суғориш маъқул. Агар бундай ерлар кузда суғорилса, кўкламгача ўз бағридаги намнинг анчасини йўқотиб қўйиши мумкин.

Яхобда сувни ер шудгорланиб бўлгандан кейин эгатларга қўйиш керак. Бунда ҳайдалган ерда борона бостирилгандан кейин окучниги бўлган трактор культиваторы билан 16—18 сантиметр чуқурликда эгатлар олинади; эгатлар ораси 100—120 сантиметр бўлади. Эгат олиш билан бир вақтда пайкал ичида сув тақсимлайдиган ариқларни ҳам олиш керак. Бу ариқлар трактор канавокопатели билан олинади. Ариқлар ораси 100—150 метр бўлади.

Эгат олишда 1-«Боёвут» совхози механизаторларининг тажрибасидан фойдаланиш мумкин. Улар ер ҳайдаш билан бир вақтда эгат ҳам олиб кетмоқдалар. Бунинг учун плуг рами олдинги қисмига четга чиқадиган кранштейн маҳкамланиб, унга «ССК» сеялкасининг окучниги бириктирилади. Улар ернинг рельефини яхши текислаб ва шу билан бирга, етарли чуқурликда эгат ҳам олиб кетадилар. Бу усул далани яхобга тайёрлаш ишларини тезлаштиради.

Яхоб беришда сувни эгатларга оз миқдорда қўйиб ерга 150—200 сантиметр чуқурликкача сингдириш керак. Яхоб суви бериш 15—20 соатдан ошиб кетмасин. Чунки ҳайдалган ер анча ғовак бўлиб, қўйилган сувни тез шимиб олади. Намни сақлаб қолиш учун эрта баҳорда ерни эгатларнинг кўндалангига қаратиб бир-икки марта бороналаш зарур. Ерни молалашда гусеницали трактордан фойдаланиш яхши. Эгат пушталаридаги тупроқ селгиши билан бу тракторни далага киритиш мумкин бўлади. Бороналашдан кейин ёмғур ёғиб қатқалоқ пайдо бўлса, такрор бороналаш керак. Агар ер қаттиқ ўтириб қолган бўлса, уни панжалари ясси бўлган культиваторлар билан ишлаш ёки отвалсиз плуг билан юза ҳайдаб, унинг кетидан «зиг-заг» бостириш керак.

Катта-катта участкаларда яхоб сувини бир вақтда бериш учун ҳар бир бригадада суғорувчилар группаси ташкил этиш керак. Суғоришни кеча-кундуз давом эттириш лозим. Сувчиларни резина этик, фонар ва бошқа зарур асбоблар билан таъминлаш зарур. Ерни 1,5—2 метргача сингдириб яхоб бериш учун мўлжалланган сувни тупроқнинг механик состави ва сув ўтказувчанлигига қараб табақалаштириш тавсия этилади. Оғир тупроқли сувни кўп шимадиган ерларнинг ҳар гектарига 2000—2500 кубометр, сув сингдириши ўртача бўлган ерларда 1500—2000 кубометр, енгил тупроқли ерларда 1000—1500 кубометр сув сарфланиши керак.

Яхоб бериш билан ерда нам тўплаш ўсимликнинг ривожланишига ва ҳосилнинг ошишига жуда яхши таъсир кўрсатади. Шунинг учун сизот сувлари чуқур турган ҳамма ерларда яхоб сувидан кенг фойдаланиш керак.

Ўтлоқ ва захкаш ерларга, шунингдек ҳар йили шўри ювилиб турадиган ерларга яхоб беришнинг ҳожати йўқ. Чунки бундай ерлар сернам бўлади. Агар яхоб суви берилса, тупроқнинг етилиши, демак чигит экиш кечикади.

Юқорида айтиб ўтилган тадбирларни амалга ошириб, яхоб беришни тезлаштириш 1960 йилда ҳамма ерда пахтадан мўл ҳосил олишга имкон беради. Колхоз, совхозларнинг агрономлари бу жуда катта ва муҳим ишга бошчилик қилишлари, яхоб беришнинг энг яхши муддатларда сифатли қилиб ўтказилишига эришишлари керак.

К. Е. ЕРЕМЕНКО,
Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси.

М. П. МЕДНИС,
биология фанлари кандидати.

С. А. ГИЛЬДИЕВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

М. Х. ҲАСАНОВ,
старший илмий ходим.

900 МИНГ КУБОМЕТР

МАРҒИЛОН, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Марғилон машина-экскаватор станциясининг коллективи йиллик планни муддатидан икки ярим ой илгари бажарди. Станциянинг ишчи ва хизматчилари ўз устларига олган мажбуриятларини шараф билан адо этиб, олинган мажбуриятдан ташқари 900 минг кубометр тупроқ ишларини бажардилар. Пландагидан 115 тонна ортиқ ёнилғи тежаб қолинди. Бу станциянинг 3—3,5 ой ишлашига бемалол етади.

ЖАЙРАНХОНА ШИФОХОНАСИДА

ТЕРМИЗ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Жайранхона бундан тўрт-беш йил олдин қумтепа бўлиб ётган эди. «Термизнефть» инженер ва техниклари қидирув ишлари олиб бораётганларида пармаланаётган қудуқларнинг биридан 70 градус иссиқликдаги олтингугуртли шифобахш минерал сув отилиб чиқди.

1956 йилда область соғлиқни сақлаш бўлими шу сув базасида 25 ўринли шифохона очиб, оғир ревматик касаллар ва тери касалликлари билан оғриган беморларни даволашга киришган эди. Шифобахш сув жуда яхши натижалар бера бошлади.

Кейинги уч-тўрт йил ичида бу ерда жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ҳозир бу шифохонада бир йўла 110 киши даволаняпти. Янги-янги даволаниш корпуслари, лаборатория, маданий-маиший бинолар қад кўтармоқда. Жайранхона бальнеологик шифохонаси мевали ва мевасиз дарахтлар, гуллар билан қопланди. Ҳаво ва қуёш нури билан даволанадиган майдонча қурилмоқда.

Бу йилдан бошлаб Жайранхонада электр шифохонаси ҳам ишга туширилди. Бу, ревматик, бруцелёз, тери, гинекологик ва бир қатор хирургик ҳамда юрак-томир касалларини муваффақиятли даволаш имкониятини беради.

Янги шифохона энг яхши врач кадрлар билан таъминланган. Врачлардан А. Федотова, И. Постнова, медицина ҳамшираларидан Легеда, Лукаш, Новосельцева ва бошқа ўртоқлар даволанувчиларга меҳрибонлик билан қарамоқдалар.

— Гагановачи врачлар қаторида шифохонамизга доимий ишлаш учун келган тажрибали курортолог-врач Л. Хўжаева бизга катта ёрдам бермоқда, — дейди шифохона бош врачи ўртоқ Г. Арутюнов.

Термиз шаҳридан Жайранхона шифохонасигача асфальт ётқизилган йўл қурилиши ва пассажир автобусларнинг мунтазам равишда қатнай бошлаганлиги туфайли бу ерга қатнаб даволанувчи кишилар сони ҳам кундан-кунга кўпаймоқда. 1956 йилда атиги 18 киши қатнаб даволанган бўлса, ҳозир уларнинг сони 300 дан ошди.

Жайранхона шифохонасининг шуҳрати Сурхондарёда йилдан-йилга ошиб бормоқда. Бу ерга даволаниш учун Шарғун шахтёрлари, Жарқўрғон нефтчилари, Бойсун чорвадорлари, пахтакорлар, боғбонлар, шаҳар меҳнаткашлари келмоқдалар.

Бу йил Жайранхона янада кенгайтирилади. Шунда унинг шифобахш сувидан республикамизнинг бошқа областларидаги меҳнаткашлар ҳам фойдалана оладилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ҚУРУВЧИЛАР ДАМ ОЛИШ УЙИ

«Узбекшахтострой» тресети ҳузурида қурилиш бошқармаларининг ишчи ва хизматчилари учун профилакторий-соғлиқни сақлаш ва мустаҳкамлаш уйи ташкил қилинди. Ҳозир бу ерда ҳар хил касбдаги 80 дан ортиқ киши дам олаётир.

— Биз жуда яхши ҳордиқ чиқаряпмиз, — дейди 1-қурилиш бошқармасининг бетончиси А. Аббосов. Бу профилакторий ҳақиқатан ҳам соғлиқни сақлаш ва мустаҳкамлаш уйи. Дам олаётганларга кунда тўрт маҳал овқат берилмоқда. 1-қурилиш бошқармасининг ишчиси В. Бадохин, 1-гараж ишчиси Н. Лижина, 2-қурилиш бошқармасининг дурадгори Н. Бударин ва бошқа ўртоқлар ҳам бу ҳордиқ чиқариш уйидан мамнунлар.

Профилакторияда кечқурунлари дам олувчилар қизил бурчакка йиғилиб, баъзилар телевизор томоша қилса, бошқалар танцага тушади, газета ўқийди, шахмат-шашка ўйнайди.

А. РАҲМАТОВ
Оҳангарон шаҳри

„КЎЗИ ЎТКИР КЕЛИНЧАК“

НУКУС, 7 январь. (ЎзТАГ). Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат театри етти йиллик қаҳрамонлари бўлган ёш ишчилар тўғрисидаги пьесани саҳнага қўйди. Драматург Тажиддин Сеитжонов «Кўзи ўткир келинчак» деган комедиясида коммунистик меҳнат бригадасига уюшган ёшлар коллективининг ҳаётини жуда яхши тасвирлаб берган.

Спектаклда нуқул ёш актёрлар ўйнади, улар асарнинг романтик асосини томошабинларга яхши етказа олдилар.

Шоферлар курси

САМАРҚАНД. Фориш райони ДОСААФ комитети ташаббуси билан 3 ойлик шоферлар тайёрлаш курси ташкил этилди. Бу курсда 60 га яқин киши ўқимоқда.

У. Дастонов.

ҚУЛФЛАНГАН ТУҒРУҚХОНА

Сўнгги йилларда Хонқа районида аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш анча яхшиланди. Колхозларда янги касалхоналар очилди, тиббий пунктлар ташкил қилинди. Врач ва ўрта маълумотли медицина ҳамширалари сафи кенгайди. Яқинда гагановачи-ғанишерчи медицина ходимларидан уч киши Тошкентдан келиб колхозларда ишлай бошлади.

Райондаги 14 колхоздан «Правда», Охунбобоев номли, «Октябрь 40 йиллиги» ва Киров номли колхозларда туғруқхоналар ташкил қилиниб, акушерлар билан таъминланган эди. Ўтган йили баҳор ва ёз ойларида бу туғруқхоналар аҳолига намунали хизмат қилди.

Аммо қиш кирди-ю, туғруқхоналардан ҳеч ким хабар олмай қўйди. Натижада улар ўтин, кўмирсиз қолди. Бу ҳол унинг ишлашига халақит берди. Ой-куни етиб қолган оналар уйда, «энагалар» воситасида туғяпти. «Правда» колхозидаги туғруқхоналарни олиб кўрайлик: Ўтин йўқлигидан туғруқхонага одам киролмайди. Колхоз раиси Бозор Худойберганов эса колхозчиларнинг бу ҳақдаги эътирозларига эътибор ҳам бермаётир.

Охунбобоев номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларидаги туғруқхоналарга катта қулф уриб қўйилган.

Шуни ҳам айтиш керакки, айрим колхозлардаги тиббий пунктларнинг иши ҳам яхши эмас. Калинин номли, Суворов номли колхозлардаги тиббий пунктлар қаровсиз, ремонтсиз қолдирилган. Медицина ходимларининг нормал ишлари учун шароит яратилмаган.

Район соғлиқни сақлаш бўлимининг ходимлари бу аҳволдан хабардормикин?

С. ИБРОҲИМОВ
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ҚИШЛОҚЛАРНИ ЭЛЕКТРЛАШ УЧУН БЕШ МИЛЛИАРД СЎМ

КИЕВ, 7 январь. (ТАСС). Юқори вольтли электр линияларининг мачталари Украина шаҳарлари ва саноат марказларидан бошланиб, ўрмонлар ва далалар орқали ўтади. Республикадаги колхоз ва совхозлар тежамли бўлмаган кичик электростанциялар қуришдан воз кечиб, асосан ўз шохобчаларини давлат энергосистемаларига қўшиш йўли билан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электрлаштирмоқдалар. Улар етти йилликнинг биринчи йилида ана шу системалардан 1958 йилдагига нисбатан икки баравар кўпроқ электр қуввати олдилар. Республикада қўшимча равишда 870 қишлоқ хўжалик артели электрлаштирилди.

Ҳозирги вақтда Украинада колхоз ва совхозларни ёппасига электрлаштиришдан иборат катта план амалга оширилмоқда. Етти йилликда 590 район подстанцияси қуриш ва 275 минг километр узунлигида юқори вольтли линиялар ўтказиш мўлжалланди. Қишлоқларни электрлаштириш соҳасида ишлаётган ходимлар бу ишларнинг қийматини планда кўрсатилганига нисбатан ўрта ҳисобда 40—50 миллион сўм камайтиришни мўлжаллайдилар.

Республиканинг жанубида ёғоч устунлар ўрнига темир-бетон кенг қўлланилади.

Етти йилликда Украина қишлоқларини электрлаштириш учун 5 миллиард сўм сарф қилиш мўлжалланди. Ўтган етти йилликда ана шу мақсад учун 1,5 миллиард сўм сарф қилинган эди.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

▲ Ўқувчиларнинг қишки каникули тугай деб қолди. Каникул вақтида болалар Свердлов номли концерт залида безатилган арча атрофида байрам қилдилар. 30 мингга яқин ўқувчи бу ерга келиб, қор бобо ва қор қиз билан учрашдилар. Тўқимачилар, темир йўлчилар, тикувчилар маданият саройларидаги арча атрофида ҳам болалар вақтларини кўнгилли ўтказдилар. Улар каникулнинг сўнгги кунларида қор бобо, қор қиз билан хайрлашув учун арча байрамига келишда давом этмоқдалар.

▲ Калинин районининг Келесдаги маданият уйи қишки мавсумда ўз ишини янгича уюштирди. Бу ер ҳар куни гавжум, кино-фильмлар тез-тез бўлиб туради. Айниқса атрофдаги генерал Раҳимов номли, Киров номли, Ленин номли колхоз аъзолари бу ерга келиб маданий дам олмоқдалар.

▲ Ўзбекистон касаба союзи Советида фабрика ва заводлардаги ишлаб чиқариш доимий комиссиялари вакилларининг курси очилди. Бу курсга республиканинг турли областларидан кишилар келди.

Курс қатнашчилари Тошкентдаги завод ва фабрикаларнинг ишлари билан ҳам танишадилар.

▲ Ўзбек давлат эстрада театри мамлакатнинг энг кўзга кўринарли артистларини Тошкентга таклиф қилиб томошабинлар билан таништираётир. Бу қардош халқлар санъати билан танишишга катта имкон бермоқда.

Яқинда бу ерга машҳур қўшиқчи Е. Александрович ва фельетон-сатира, юморлар бўйича ном чиқарган артист Г. Кашнер келадилар.

▲ «Ўзбекфильм» студияси «Маҳаллада дув-дув гап» номли янги кинокомедияни шу ойда экранларга чиқаради. Ҳозир фильмнинг монтаж ишлари тугалланмоқда. Фильмда бош ролларни Ҳ. Умаров, Х. Исҳоқова, Р. Пирмуҳамедов, М. Ёқубова, Т. Тожиевлар ижро этганлар. Фильмни ёш режиссёр Ш. Аббосов постановка қилган.

ФЕЛЬЕТОН

УСТАВБУЗАР ҚОРИН

Қоқ ярим кечада Юнусматнинг қорни тилга кириб, чўчитиб юборди. Ношукур қорин зўр бериб «ундай қилмадинг, бундай қилмадинг, уни олиб бер, буни топиб бер» деб ғулдирар эди.

— Мунча ғиши-ғиша қилаверасан, ҳў қорин,—деб юборди Юнусмат аччиғланиб,—харҳаша ҳам эви билан-да. Сенинг оромингни кўзлаб ёнбошимга тоғ келса ўмариб, туя келса кемириб юрибман-ку яна нима қил дейсан?! Азбаройи ғиди-бидинг жонимга текканидан-ку «таваккал» деб колхознинг уч бош қўйи билан ўзимни ўзим мукофотлаган эдим...

— Ёлғиз ўзингни эмас,—сўзни бўлди қорин, — колхознинг собиқ бош бухгалтери Олмат Қалимбетовни икки бош, ферма мудири Нормирза Ирисметовни уч бош қўй билан мукофотлагансан.

— Тўғри,—давом этди Юнусмат,—булар менинг ҳамфикрларим. Мен олиб, булар қуруқ қолса бўлмасди. Ахир буларнинг ҳам сендақа қорни бор. Доимо ўзим бўлай дер экансан-да. Сени хурсанд қиламан деб асфаласофилинга кетишимга оз қолди-ку, ноинсоф қорин! Колхоз фермасидаги 216 бош совлиқни бухгалтерия дафтарига «эркак» деб ёздирилгани эсингдами? Мана шу беишкал ўтиб кетса сени думба-жигар, хаспу калла шўрваларга роса бўктириб ғинг деёлмайдиган қилиб қўйиш ниятим бор эди Нима чора, найрангнинг миси чиқиб, ферма мудири Нормирза Ирисметов ишдан олиниб, партия аъзолигидан ўчиб кетди. Ҳисобчи Мирмалик Мирзараимов ишдан бўшатилди. Олмат Қалимбетов ҳам роса довдиради-ю ўзини юз ёққа уриб, аранг омон қолди. Менга ҳам гўшт ўрнига мушт тайин эди, устамонлик қилиб, мўйчинакка илинганим йўқ. Хўш энди нима дейсан, ҳў, еб тўймаган, харҳашани қўймаган қорин?! 1958—59 йилларда «отпуска пули» баҳонаси билан колхознинг 2—3 минглаб пулини жиғилдондан сенга ўтказиб турганим камлик қилдими? Нанай қишлоқ советидаги «Янги йўл» колхозидан олинган, омбор мудири Малик Усмонов сотиб юборган беш тонна буғдойдан теккан улушчи? Ҳожибой Тўлагановнинг «одамгарчиликлари» ҳам етмаяптими сенга, ҳў мечкай!

Туфлаганга туфукдон тўладику, оз-оздан чўзиб турса ҳам қорнига дармон-да, деб шу йигитни сабзавот дўконига мудир қилиб олган эдим, унинг қўлига «колхозчи» деб меҳнат дафтарчаси, справка бериб қўйганимга тўрт йил бўлди. Шундан буён у, Тошкент, Октябрь район колхоз бозорида қўли-қўлига тегмай савдо қилиб ётибди. Бироқ, шу тўрт йил мобайнида у колхозга атиги 19540 сўмлик мол сотиб берди, холос. Бу, ахир, савдоси чаққон дўкон даромадининг учкунига ҳам тўғри келмайди-ку. Тўлагановнинг колхоз ҳужжатини рўкач қилиб савдогарчиликни ванғиллатиб юргани маълум эмасми? Маълум. Лекин унинг сени йўқлаб туриши бор-да. Шунинг учун мен раис эканман, ёпуғлик қозон ёпуғлик. Бировнинг одамгарчилигини унутмаслик керак, қоринжон. Бефаросат, беандишалигингдан ўлиб бўлдим-ку.

Лоақал, колхознинг Қорақия, Гулликсой, Теманбоғ, Омонсой, Ҳожиқўрғон, Оқтош участкаларидаги барбоғчиларнинг доимий одамгарчилигини унутмасанг бўларди. Улар бу ерлардаги 30 га яқин мевали боғлардан колхозга жами 6 тоннадан сал ошиқроқ мева топширганларида кўтарилган шов-шув ёдингдадир. Колхозчилар «бу мевани Қорақиянинг ёлғиз ўзидан олиш мумкин эди» деб норозилик билдиришганда ғулдираб безовта бўлган сен эмасмидинг?! Ҳа, биламан, барбоғчи Тўрабой Темиров 7 машина, Ҳикмат Пирмаҳмудов 5 машина олмани Чирчиқ шаҳар бозорига обориб сотганда сен ҳам қуруқ қолмаган эдинг-да. Хўш, энди нима деб ҳиқиллаяпсан?

Э, яна Бархударен керак бўлиб қолгандир. Ҳа, нафс қурсин. Сени хоҳишингга кўра ошнам А. А. Бархударенга колхоз ҳисобидан сотиб келиш учун 14 минг 500 килограмм, еб кетишига 600 килограмм узум бериб Барнаул шаҳрига юбордим, бўлди-да. Барнаулдан келган совға-саломлар ёқиб қолганмиди?... Ўтган йилги мукофот ҳазил эмас, айтишга осон-а, ўзинг ўйлаб қара: колхозда 55 гектар ердан беда уруғи ҳосили олиш планлаштирилган эди. Мен ваъдани ванг қўйиб юрабериб, ўз вақтида ўрдирмаганим учун бедалар уруғ бойлаб кетди. Кейин, 55 ўрнига 195 гектар ердаги бедадан уруғлик йиғдирдим-у «уруғ сотиш плани бажарилгани учун мукофот» деб колхознинг 11386 сўм пулини қизил ўнгачдан сенга ўтказдим...

— Ёлғиз ўзингми, бошқаларчи?...

— Тўғри,—яна давом этди Юнусмат—бошқа колхозчиларга ҳам 22772 сўм, агроном Хачкиянга 11386 сўм мукофот берилди. Шундай қилинмаса чатоқ бўларди-да. Ўзинг билгандирсан: колхозчилар қаторасига уч мажлисда «беда тайёрлаш ҳисобига мукофот олиш кўзбўямачилик» деб қарор қилишди. Ҳисобот мажлисининг қарорини ҳатто район ижроия комитети ҳам тасдиқлаб юборди. Агар мукофотни ёлғиз ўзим олганимда колхоз раислигидан ковушим тўғриланиши ҳақ эди. Ақлимдан ўргилай, агроном ва айрим колхозчиларни ҳам мукофотга илинтириб заб иш қилган эканман. Район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи Ражабов акамлар ҳам худди шу ерини маҳкам ушлаб, мени ҳимоя қилди. Бир суянчиқ, ҳоми бўлса Ражабов акамларча бўларда! Лекин, мукофотлар ғалваси бир жойга тинмай турибди. Ҳалол киши дуч келган ерда мени юзингда кўзинг борми демай танқид қилгани қилган. Ҳозир кўнглимга қил ҳам сиғмайди. Ке, ғиш-ғишингни қўй, беғам қорин!

* * *

Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон 30 йиллиги» колхозининг раиси Юнусмат Исмоилов ўз қорнига ғазаб қилиб юргани рост. Аммо, қорнининг хоҳишига кўра қинғир қилиқларини бемалла давом эттираётгани ҳам тўғри. Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан-да.

Айтинг-айтинг, район ташкилотлари халқ талабига қулоқ солсин—очофат қорининг давосини топсин. Бўлмаса, Исмоилов, қорнини қадрлайман деб колхозда қоққанда қозиқ, осганда хурмача қолдирмайдиган кўринади.

Аббос МУҲИДДИН.

ОЛАМДА НИМА ГАП?

«РОССИЯГА ВА РУСЛАРГА ОФАРИН!»

ДЕҲЛИ. ТАСС мухбири В. Кондрашов хабар беради: Деҳли шаҳрида очилган халқаро қишлоқ хўжалик виставкасидаги совет павильонини бир ой мобайнида бир миллиондан кўпроқ киши келиб кўрди. Бу ерга келганлар орасида ишчилар, деҳқонлар, атоқли олимлар, министрлар ва парламент депутатлари бор.

Таассурот дафтарлари қўйилган столчаларнинг атрофи доим гавжум. Совет павильонини томоша қилгандан кейин кўпгина кишилар ўзларининг ҳис-туйғуларини ва фикрларини изҳор қилишни истайдилар. «Россияга ва русларга офарин!» — деб ёзади Сухаб Лал. «Қишлоқ хўжалиги соҳасида СССР эришган прогресс менда катта таассурот қолдирди, — деб ёзади электрик инженер Амар Жит Сингх. — Саноат соҳасида совет халқи эришган прогресс менинг қалбимда Лениннинг ажойиб мамлакатига нисбатан ҳурмат туйғуларини туғдирди».

Дафтарда азиз меҳмонларнинг тобора жуда кўп ёзувлари пайдо бўлмоқда. Ҳиндистон парламенти халқ палатасининг раиси Айянгар қуйидагиларни ёзади: «Мен рус павильонида қишлоқ хўжалик масалаларига доир кўпгина яхши экспонатлар топдим. Диаграммаларда, хариталарда ва проспектларда қишлоқ хўжалигининг деярли барча тармоқлари ўз аксини топган. Буларнинг ҳаммаси ибратли ва қизиқарлидир... Россия саноатнигина ривожлантириб қолмай, шу билан бирга қишлоқ хўжалигини ҳам ривожлантирмоқда. Мен Россияга тағин ҳам кўпроқ равнақ топишни тилайман».

Ҳиндистон молия министри Десайл дафтарга бундай деб ёзди: «Мен сизларнинг павильонингизни томоша қилганимдан ва қишлоқ хўжалиги соҳасида СССР эришган жуда катта прогресс билан танишганимдан ғоят хурсандман».

Мадҳья Прадеш штатининг бош министри Катжу павильонни кўздан кечиргандан кейин қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирган: «Менинг СССР павильонига қилган визитим ўзим учун ниҳоятда қизиқарли бўлди. Мен бу ерда кўпгина нарсаларни билиб олдим. Машиналар СССР қишлоқ хўжалигини ўзгартириб юборди. Эришилган прогресс ажойибдир».

ЦЕЙЛОН ҲУКУМАТИДА ЎЗГАРИШЛАР

КОЛОМБО, 7 январь, (ТАСС). Кеча Цейлон бош министри Даханаяке ўзи раҳбарлик қилаётган демократик партия аъзоларидан беш янги министрни ҳукумат составига киритди.

Матбуотда хабар қилинишича, Даханаякенинг демократик партияга киришдан бош тортган «Шри ланка фридом» партияси аъзолари бўлган министрларнинг истеъфо беришини талаб қилганлиги аввалги беш министрнинг четлаштирилиши учун сабаб бўлган.

ЛАОСНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ПАРИЖ, 7 январь. (ТАСС). Франс пресс агентлигининг Вьентьяндан хабар беришича, Лаос короли Саванг Ваттахана бугун янги коалиция ҳукуматини тузган. Агентликнинг билдиришича, бу ҳукуматда «турли сиёсий оқимларнинг вакиллари бор».

ЛИБЕРИЯДА ТАНТАНАЛАР

МОНРОВИЯ, 8 январь, (ТАСС). Республиканинг янгидан сайланган президенти У. Табмэн ва вице-президент У. Толбертнинг ўз лавозимларига расмий равишда киришганликлари муносабати билан бошланган тантаналар давомида 5 январда Монровияда Либерия қуролли кучларининг паради бўлди. Куннинг иккинчи ярмида пойтахт стадионида Либериянинг ўзига хос миллий рақслари кўрсатилди. Кечқурун президент У. Табмэн чет эл делегацияларининг бошлиқлари шарафига зиёфат берди.

СССР Олий Совети Миллатлар совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси Н. А. Муҳитдинов бошчилигида совет ҳукумат делегацияси, шунингдек Украина ССР ва Белоруссия ССРнинг расмий вакиллари 3 январда — Монровияга келган кунда президент У. Табмэн томонидан қабул қилиндилар. Самимий ва дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Либерия томонидан вице-президент У. Толберт ва бошқа расмий шахслар ҳозир бўлдилар.

Суҳбат вақтида Н. А. Муҳитдинов Либерия давлат арбобларига, Либерия ҳукумати ва халқига К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрушчев ва барча совет халқи номидан салом ва энг яхши тилаклар топширди. Президент У. Табмэн Либерияга ўз вакилларини юборганликлари учун Совет ҳукуматига, шунингдек Украина ССР ва Белоруссия ССР ҳукуматларига ташаккур билдириб, К. Е. Ворошиловга, Н. С. Хрушчевга ва барча совет халқига энг яхши тилаклар етказишни илтимос қилди.

6 январда Либерия президенти У. Табмэн Либерия давлат арбоблари, қабила бошлиқлари, маҳаллий маъмурият вакиллари шарафига катта қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида бир мингтага яқин меҳмон ҳозир бўлди.

Қабул маросими вақтида Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи Н. А. Муҳитдинов тантанали вазиятда президент У. Табмэнга СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошиловнинг мактубини топширди. Қабул маросимида ҳозир бўлганлар Совет Иттифоқига ҳурмат билдириш учун Совет давлати бошлиғининг табрикномасини тикка туриб тингладилар.

Н. А. Муҳитдинов мактубни топшира туриб қисқача нутқ сўзлади.

Президент У. Табмэн ўзининг жавоб нутқида Либерияга ўз делегациясини юборганлиги учун Совет ҳукуматига қизғин ташаккур билдирди ҳамда совет делегациясининг аъзолари Монровияда ўрнатган алоқалар Совет-Либерия муносабатларини янада ривожлантириш ишига хизмат қилади, деб умид билдирди.

Совет делегациясининг бошлиғи Н. А. Муҳитдинов Либериядаги тантаналарда қатнашмоқ учун келган бир қанча Африка мамлакатларининг давлат арбоблари билан учрашди.

5 январда Н. А. Муҳитдинов Гвинея республикасининг президенти ва ҳукумат бошлиғи Секу Туре ҳузурида бўлди. Либерия президентининг саройида бўлган бу суҳбат ғоят самимий ва қизғин вазиятда ўтди. Секу Туре Либерия президентининг саройида тўхтаган эди.

7 январда Гана делегациясининг бошлиғи бош министр ўринбосари ва экономика министри К. Ботсио ўз резиденциясида Совет ҳукумат делегацияси шарафига ҳамда Украина ССР ва Белоруссия ССРнинг расмий вакиллари шарафига зиёфат берди. Зиёфатда Гана томонидан транспорт ва алоқа министри К. Эдусей ва Гананинг Либериядаги элчиси Г. Кисие ҳозир бўлдилар. Суҳбат давомида томонлар ҳар иккала томонни қизиқтирадиган масалалар юзасидан фикр олишдилар.

Суҳбат охирида Н. А. Муҳитдинов Гана бош министри Куаме Нкрумага ва Гананинг бутун халқига самимий салом ҳамда энг яхши тилаклар етказишни сўраб қолди. К. Ботсио Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчевга ва бутун совет халқига қизғин салом ва энг яхши тилаклар топширди.

Н. А. Муҳитдинов Того республикасининг бош министри С. Олимпио билан ҳам учрашди. Того республикасига шу йил апрель ойида мустақиллик берилиши лозимлиги муносабати билан С. Олимпио Того мустақиллиги эълон қилиниши муносабати билан бўладиган тантаналарда қатнашмоқ учун Совет ҳукумат делегациясини юбориш ҳақидаги таклифномани СССР ҳукуматига топширишни Н. А. Муҳитдиновдан илтимос қилди. Н. А. Муҳитдинов бу таклиф учун бош министрга ташаккур билдирди.

ИНДОНЕЗИЯ ТИНЧЛИК ТАРАФДОРИ

ЖАКАРТА, 7 январь. (ТАСС). Бугун Жакартадаги Негара саройида студентларнинг оммавий митинги бўлди. Бу митингни студентларнинг тинчлик учун курашувчи Индонезия комитети ташкил этди.

Митингда президент Сукарно катта нутқ сўзлади. Президент студентларни ўз мамлакатининг чинакам ватанпарварлари бўлишга, сиёсий масалаларга бефарқ қарашдан воз кечишга, мамлакат олдида турган сиёсий ва социал-иқтисодий вазифаларни амалга ошириш учун кураш олиб боришга, барча мамлакатларнинг атоқли кишилари инсоният учун яратиб берган билимларни эгаллашга чақирди. Сизлар, — деди президент, — социалистик руҳда фикр юритишга ўрганишингиз керак, сизлар ғарб китобларинигина эмас, балки социалистик Шарқ китобларини ва, жумладан, социалистик мамлакатларнинг илмий адабиётини ҳам ўқишингиз керак.

Президент яна бундай деди: Бизнинг миллатимиз тамомила ва бутунича тинчлик тарафдоридир, чунки тинчликни Индонезия революциясининг вазифаларидан ва мамлакатда адолатли ҳамда равнақ топган жамият қуриш вазифаларини амалга оширишдан ажратиш мумкин эмас.

Президент тинчлик учун курашувчиларни «коммунистлар» деб атаётган кишиларни масхара қилди. Тинчлик, — деди президент, — ҳамма учун керак ва биз, мусулмонлар ҳам бир-биримизга тинчлик ва осойишталик тилаб, бир-биримизни салом алайкум ва алайкум салом деб табриклаймиз.

ЛАТИН АМЕРИКАСИГА САФАР

ВАШИНГТОН. Америка Қўшма Штатларининг президенти Эйзенхауэр шу йил февраль ойининг охирларида Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатларга сафар қилишини Оқ уй расмий равишда эълон қилди Эйзенхауэр Бразилияга, Аргентинага. Чилига ва Уругвайга боради. Эйзенхауэр Вашингтондан Бразилияга боратуриб. шунингдек Уругвайдан Вашингтонга қайта туриб, президент самолётини ёнилғи билан таъминлаш ҳамда қисқа муддатли дам олмоқ учун Пуэрто-Рикода тўхтайди. Оқ уйнинг матбуот масалалари бўйича секретари Хэгертининг айтишига қараганда, президент Пуэрто-Рикода тўхташ вақтида пойтахт Сан-Хуанни бориб кўриш ниятидадир

Сафар вақтида президентга унинг рафиқаси, АҚШнинг давлат секретари Гертер, давлат секретарининг америкааро ишлари бўйича ёрдамчиси Руботом ва бошқалар ҳамроҳ бўладилар.

Хэгерти мухбирларнинг саволларига жавоб бериб. Эйзенхауэр қиладиган сафарнинг тафсилоти ҳали батамом ишлаб чиқилмаганлигини айтди, бироқ у президентнинг Латин Америкасидаги бошқа давлатларни ўз маршрутига киритиши ҳақидаги бирор планлари борлиги маълум эмаслигини илова қилди.

ЯПОНИЯ КАСАБА СОЮЗЛАРИ БОШ КЕНГАШИ ВА ВЦСПСНИНГ БАЁНОТИ

Япония касаба союзлари бош кенгаши ва ВЦСПС барча мамлакатларнинг касаба союзларига мурожаат қилиб, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида тезликда битим тузилиши учун қатъий кураш олиб боришга чақирди. Улар меҳнаткашларни ҳукуматларга, парламентларга, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат қилиб, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида тезликда битим тузилишига ёрдам беришларини талаб қилишга чақирадилар.

Япония касаба союзлари бош кенгаши ва ВЦСПС нинг қўшма баёнотида таъкидлаб айтилишича, ҳукуматлар, дипломатлар, парламент аъзолари ҳозирги пайтнинг энг муҳим проблемаси бўлган қуролсизланиш проблемаси билан шуғулланибгина қолмай, бу масала барча меҳнаткашларнинг ва улар мансуб бўлган ташкилотларнинг ҳам бевосита иши бўлиб қолмоғи керак. Биз, дейилади баёнотда, идеология тафовутлари турли маслакдаги касаба союзларининг барча кишилар учун ҳаётий муҳим бўлган ана шу масалани ҳал этишда ҳамкорлик қилишларига халақит бермаслиги лозим эканлигига аминмиз. (ТАСС).

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

▲ Париждаги энг катта кинотеатрлардан бирида 5 январда «Н. С. Хрушчев Америкада» номли рангдор ҳужжатли совет фильми кўриги бўлди.

▲ Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Давлат мажлиси депутати. Венгрия молия министри Иштван Антош 52 ёшида вафот этди. (ТАСС).

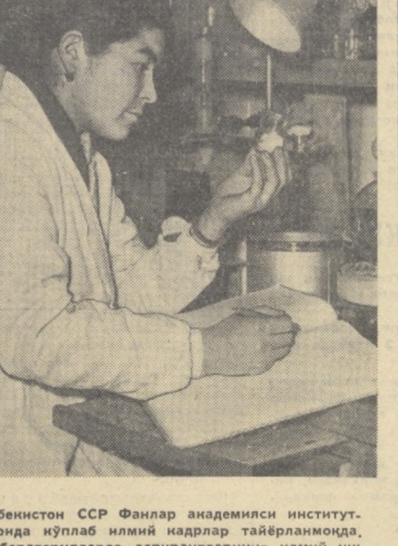

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтларида кўплаб илмий кадрлар тайёрланмоқда. Лабораторияларда аспирантларнинг илмий иш олиб боришлари учун қулай имкониятлар яратилган. Суратда: Академиянинг полимерлар кимёси институтининг аспиранти Муҳаббат Усмонова илмий иш устида.

И. Гильдин фотоси

ХАЛҚАРО ИЛМИЙ ҲАМКОРЛИК

— Мана бу журнални Калькутта (Ҳиндистон) шаҳридаги математика жамияти юборибди, — дейди Ўрта Осиё Давлат университети катта кутубхонасининг ходими О. А. Вагин.

Ўртоқ Вагин кутубхонанинг чет эллар билан алоқаси ҳақида гапирар экан. Польшада янги чиқа бошлаган «Шарқ журнали»ни олгани, бу журналда шарқшунослар, туркшунос ва арабшунослар учун зарур бўлган фойдали материаллар борлигини айтди.

Университет кутубхонасига Ҳиндистон ва Польшадангина эмас, барча демократик мамлакатлардан ҳамда Америка, Англия, Франция, Швеция, Индонезия, Покистон, Суриядан ҳам илмий ва бадиий адабиётлар келиб туради. Дунёнинг 29 мамлакатидаги 180 та илмий ташкилот ўз илмий ишларини кутубхонага муттасил юбориб турибди.

Кутубхона коллективи ҳам университет илмий тўплами ва бошқа адабиётларни четэллардаги илмий муассасаларга йўлламоқда. Четэл олий ўқув юртлари ва илмий ташкилотлари билан олиб борилаётган бу ҳамкорлик дунё олимлари ва студентларининг дўстлигини мустаҳкамлашда катта аҳамиятга эга.

Шу кунларда кутубхона коллективи Келан (Цейлон) шаҳридаги Будда университетига юбориш учун илмий адабиётлардан совға тайёрламоқда, кутубхонанинг чет эллар билан бўлган маданий алоқаси кун сайин ўсмоқда.

С. ВОҲИДОВА.

Ўтган ишга салавот эмас!

Кунларнинг бирида Каттақўрғон пахта тозалаш заводининг директори Нурулло Олимов жамоатчилик олдида ўз ўғли Пўлатни «оқ» қилди.

— Менинг бундақа ўғлим йўқ! — деди у қатъий.

Ажабо! Ота ўз фарзандидан воз кечиши мумкинми?

Нурулло Олимов раҳбар ходим, район партия комитетининг бюро аъзоси. Мана шундай одамни «менинг бундақа ўғлим йўқ» дейиши кўп кишиларни ҳайратда қолдирди. «Бунинг сабаби бордир» дейишди кишилар.

Тўғри, сабаби бор. Пўлат паркда безорилик қилди.

Пўлат Каттақўрғондаги Киров номли ўрта мактабда ўқиди. Саккизинчи синфни битиргандан кейин, «Дадам директор бўлса, ўқиб нима қиламан?» деб, китоб-дафтарини улоқтирди. Бунга мактаб ўқитувчилари ҳам, Пўлатнинг ота-онаси ҳам эътибор бермади. Тенгқурлари портфель кўтариб, мактабга жўнаганларида Пўлат шаҳар кўчаларини кезар, тўғриroғи санғиб юрар эди.

Пўлат кўча-кўйда топган ошналаридан кайф-сафони ўрганди. Пул бўлса бор. Ҳеч ким «ичма» демайди. Ҳамма нарса ўз ихтиёрида. Пўлат кайф қилган чоғларида кўзининг нури қочиб, ҳамшаҳарларини ҳам танимай қолди. Мўйсафидларга мушт кўтарди, ёшлар билан ёқалашди, хотин-қизларни ҳақорат қилди. Охири милиция бўлими навбатчи хонасининг «меҳмони»га айланди.

— Ўғлингиз тартибни бузиб юрипти. Тартибга чақириб қўйсангиз яхши бўлур эди. — милиция ходимлари Пўлатнинг отасига неча марта мурожаат қилдилар.

— Бўлмаган гап. Ёш болага теккунча жиноятчилар билан курашинг. — дея жавоб қайтарарди ўртоқ Олимов.

Пўлат милиция бўлимига тушди, дегунча Нурулло Олимов телефон қоқаберди. Милиция ходимлари ҳам Олимовнинг юзидан ўта олмай, безори Пўлатни насиҳат билан бўшатиб юбора бердилар. Ниҳоят, Пўлат пахта тозалаш заводига слесарь қилиб ишга жойлаштирилди. Аммо бу ерда ҳам тўғри юрмади: меҳнат интизомини бузди, безорилигини давом эттирди.

Буларнинг ҳаммаси завод директори Нурулло Олимовга, касаба союз ва комсомол ташкилотларига аён эди. Аммо директор ўз ўғлини ранжитгиси келмади. Заводдаги жамоат ташкилотлари эса, директорни «ҳурмат» қилиб, Пўлатга ҳеч нарса демадилар.

Пўлат бу «яхшилик» ларнинг ҳаммасини отасининг бурнидан чиқарди: маст ҳолда паркка бориб. у ерда бир гражданга пичоқ урди.

Ана шу воқеадан кейин Нурулло Пўлатдан воз кечган бўлди. Аммо, кўп ўтмай яширинча судда ўғлини ҳимоя қилувчини ахтаришга киришди. Каттақўрғон, Самарқанд ҳимоячилари тўғри келмади шекилли, у тошкентлик ҳимоячини судга таклиф қилди.

Ҳозир суд ҳукми билан ўн уч йилга кесилган Пўлат Олимов қилмишига кўра жазосини тортмоқда. Аммо ўз ўғлини хавфли йўлдан қайтара олмаган Нурулло Олимовга нисбатан ҳеч қандай чора кўрилмади.

Ота-оналар, мактаб коллективлари ёшларнинг тарбиясига етарли эътибор берган, салгина бўлса ҳам издан чиқиш ҳолати сезилганда олди олинган жойларда бундай воқеаларга йўл қўйилмайди, адашганлар тўғри йўлга солиб юборилади.

Мана фактлар: Каттақўрғондаги Ворошилов номли мактаб ўқувчиси Одил Қурбонов акаси Мизом Қурбоновнинг бепарволигидан фойдаланиб, ўғирлик қила бошлади. Бир кун жиноят устида қўлга тушди. Маҳаллада бўлиб ўтган мажлисда халойиқ Мизом Қурбоновнинг таъзирини берди. Бу ижобий натижа кўрсатди. Ҳозир Одил интизомли бола. Мактабда ўқишни давом эттиряпти.

Демак, ёшларнинг одабсизлик билан шуғулланишига қарши ўз вақтида кўрилган чора яхши натижа бериши мумкин экан.

Баъзилар ўтган ишга саловат, дейдилар. Йўқ, саловат эмас. Улар сабоқ бўлиши, улардан хулоса чиқариб олиш керак. Токи ёшларимиздан биронтаси ҳам нотўғри йўлга кирмасин, жамоат тартибини бузмасин.

С. САЛОЕВ
М. БАҚОЕВ.

ШАШКА

ИККИНЧИ ТУР

Спорт мастерлари И. Берштейн ва С. Давидов учрашуви жуда қизиқарли бўлди, кўпгина комбинациялардан кейин ўйин дуранг билан тамомланди. Спорт мастери Ёқубов ва наманганлик биринчи разрядли шашкачи Мирзаев ўртасидаги ўйин тўрт соат давом этса ҳам тамом бўлмади. Канишчикер — Раппорот, Черкасский — Хейф, Угай — Коган ўйинлари ҳам кечиктирилди.

Республика чемпиони Гуляев Китаев устидан, Александров эса Қосимов устидан ғалаба қозонди.

Е. Черкасский.

БУГУН ТЕЛЕВИЗОРДА

12.00 — Ўзбек тилида **«Боғча болалари янги йил арчаси атрофида»** деган эшиттириш ва бадиий фильм — **«Оқ йўл»**. 18.45 — Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ёшлар командалари ўртасидаги волейбол мусобақалари ҳақида репортаж 19.00 — **«Рассом ҳикоялари»** деган учинчи эшиттириш. (Рус тилида) 19.15. Сўнгги ахборот. 19.35 — кино журнал. 19.45 — Кинокомедия — **«Кекса чавандоз»**. 21.15 — Радио **эшиттириш ва телевидение комитети халқ чолғу асбоблари оркестри ва солистларининг концерти.**

ПРАВДА ВОСТОКА

Газетанинг «Илғорлардан намуна олайлик» сарлавҳали бош мақоласида республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг 1960 йил мажбуриятини бажариш йўлида қилаётган фидокорона меҳнатлари кўрсатилган Шунингдек, Қарши районидаги Ленин номли совхоз, Чироқчи районидаги «Коммунизм», Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозлари аъзоларининг социалистик мажбуриятлари берилган.

Газетанинг иккинчи бетида И. Горсткиннинг Чиноз районидаги машҳур механизатор Турсуной Охунова ҳақидаги репортажи босилган.

Учинчи ва тўртинчи бетларда маҳаллий ва чет эл хабарлари берилган.

Редактор И. РАҲИМОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да кундуз ва кечқурун **Фурқат.** 9/I даги кундузги спектаклга билетлар сотилган, 10/I да кундуз **Алишер Навоий**, кечқурун **Тоға-жиянлар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да кундуз **Жизель**, кечқурун **Риголетто**, 10/I да кундуз **Маскарад**, кечқурун **Майсаранинг иши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да кечқурун, 10/I да кундуз **Фарғона ҳикояси**, 10/I да кечқурун **Равшан ва Зулхумор.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10/I гача **Арча. «Айиқлар цирки»** иштирокида **катта байрам томошалари.** Томошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

КИНО

Бир қирувчининг тарихи — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1-40 минут, 3-20 минут ва кеч 10-10 минутда), «СПУТНИК» (кеч соат 5 ярим, 6 ярим ва 8 яримда).

Отасини қидирган қизча — «ВАТАН» (эрталаб соат 10-20 минутда)

Сукунат оламида — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10-20 минут ва кундуз 12 да), **Кинолекторий** (кундуз соат 1 ярим, 3, 4 ярим ва кеч 9 да).

Насриддин Хўжандда — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минутда).

Қонун — қонундир — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 3 дан), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз соат 1 ярим, кеч 5 ва 8 яримда).

Яшил ерларимда — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, кеч 5, 6-45 минут ва 8 яримда).

Калта шим кийган одам — «ИСКРА» (кеч соат 10 яримда).

Болалар — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 1 ва 2 яримда), «СПУТНИК» (кундуз соат 12 ва 2 яримда).

Овчилар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да)

САНЪАТ МУЗЕЙИДА

10 январь кундуз соат 1 да. **«Атоқли рус совет рассоми Н. А. Касаткин туғилган кунининг 100 йиллиги»** деган темада

ЛЕКЦИЯ

Лектор — **Н. Н. Зимова.**

Ҳамза номли театр биносида
11 январда
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ ОРКЕСТРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Оркестрнинг бадиий раҳбари ва бош дирижёр — **Саид Алиев.**

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Коммуна Исмоилова**, VI Жаҳон фестивали лауреати **Клара Жалилова**, филармония солистларидан **Тўхта Йўлдошева, Тоштемир Шариповлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
институт илмий-текшириш секторининг штатли бошлиғи вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фанлар доктори ёки кандидати деган илмий даражаси бўлган кишилар, шунингдек олий маълумотли, кўп йиллик ишлаб чиқариш тажрибаси бўлган ва илмий ишга қобилият кўрсатган юқори малакали мутахассислар қатнаша олади.

Конкурс муддати — 1960 йил 1 февралгача.

Аризани институт бошлиғи номига ёзиш ва қуйидаги ҳужжатларни қўшиб бериш лозим: маълумот ҳақидаги ҳужжатларнинг копияси, илмий аттестация, босилган асарларнинг рўйхати ва характеристика

Адрес: Тошкент 45, Оборонная кўча, 1-уй.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон КИНОУСТАНОВКАЛАР конторкаси экранига

янги фильмлар чиқаради:

Қутқарилган авлод

Сценарий автори — **А. Штейн.**
Режиссёр — **Ю. Победоносцев.**
Бош ролда — **Р. Куркина.**
М. Горький номли киностудия 1959 йилда ишлаган.

ЧЎЛПОН — ТОНГ ЮЛДУЗИ

Сценарий авторлари — **И. Менакер, Н. Тугелов, А. Дудко, Р. Тихомиров.**
Режиссёр — **Роман Тихомиров.**
«Ленфильм» киностудияси ва Фрунзе киностудияси биргаликда ишлаган.

ЮЛДУЗЛАР МОСКВАДА УЧРАШАДИ

Сценарий авторлари — **С. Нагорний, И. Склют.**
Режиссёр — **В. Катанян.**
«Мосфильм» киностудияси ва Ҳужжатли фильмлар Марказий студияси 1959 йилда ишлаган.

ГИРДОБ

А. Н. Островский пьесаси асосида. «Ленфильм» киностудияси 1958 йилда ишлаган.

Корхона, муассаса, ташкилот ва гражданлар диққатига!

СССР Олий Совети Президиумининг 1943 йил 30 апрелда «Аҳолидан олинадиган даромад солиғи тўғрисида» деб чиқарган Фармонининг 30-моддасига мувофиқ,

республиканинг молия органлари

1960 йил январь ва февраль ойларида ҲАММА ШАҲАРЛАРДА ВА ШАҲАР ТИПИДАГИ ЖОЙЛАРДА

1960 йил солиғини ҳисобга оладилар

1959 йилда молия органлари томонидан солиқ солинадиган даромадлари бўлган гражданлар шу даромадлари тўғрисида 1960 йил 15 январдан кечикмай район (шаҳар) молия бўлимларига декларация беришга мажбурдирлар.

Қарамоқларидаги оила аъзолари учун даромад солиғи юзасидан скидка олишга ҳақли бўлган ишчи ва хизматчилар шу оила аъзолари тўғрисида уй-жой бошқармаларидан ёки меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларидан тегишли справка олиб, 1960 йил 15 январгача муддатда иш жойларидаги бухгалтерияга топширишлари лозим.

Корхона, муассаса ва ташкилотлар ўзларига буюм етказиб берганлик учун ўз материалларидан бажарган ишлари, кўрсатган хизматлари ва ҳоказо учун гражданларга ўтган ойда тўланган маблағлар тўғрисида ҳар ойнинг 15-кунидан кечикмай район (шаҳар) молия бўлимларига солиқ солиш учун зарур бўлган маълумотларни 4-форма юзасидан билдирадилар. Гражданларнинг шартнома бўйича ижарага қўйган бинолари учун тўланадиган маблағ ҳақидаги маълумотлар эса шартнома тузилгандан кейин 15 кун ичида молия органларига маълум қилинади.

Бундан ташқари, **ҳунармандчилик кооперацияси корхоналари ва артеллари** ўзларидан иш олиб, уйларида бажарувчи гражданларнинг даромадлари тўғрисида 1960 йил 10 январдан кечикмай район (шаҳар) молия бўлимларига 5-форма бўйича маълумот тақдим қилишга мажбурдирлар.

Ҳунармандчилик ва матлубот кооперацияси корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари, СССР Олий Совети Президиумининг 1942 йил 10 апрелда «Маҳаллий солиқ ва йиғимлар тўғрисида» деб чиқарган Фармонининг 12-моддасига мувофиқ, иморат солиғи ва ер рентаси юзасидан район (шаҳар) молия бўлимларига 1960 йил 1 февралгача расчёт топширишлари лозим.

4 ва 5-форма маълумот, декларация (ариза), шунингдек иморат солиғи ва ер рентаси расчёти бланкларини район (шаҳар) молия бўлимларидан олиш мумкин.

Шаҳарларда ва шаҳар типидаги жойларда яшовчи транспорт воситалари (автомобиль, мотоцикл, мотороллер) эгалари меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари томонидан белгиланган муддатда транспорт воситалари учун тегишли бўлган йиғимни Госбанк муассасаларига тўлашлари лозим. Транспорт воситалари йиғимини тўлаганлик ҳақидаги квитанция рўйхатга олган Давлат автоинспекциясига олиб келиб кўрсатилади. Давлат автоинспекциялари шу квитанция бўлган тақдирдагина транспорт воситаларини техник кўрикдан ўтказадилар ва рўйхат қиладилар.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги.

Январь ойидан бошлаб

авиапочта тарифлари камайтирилди

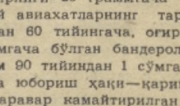

Оғирлиги 20 граммгача бўлган оддий авиахатларнинг тарифи 1 сўмдан 60 тийингача, оғирлиги 50 граммгача бўлган бандероллники — 1 сўм 90 тийиндан 1 сўмгача, посилка юбориш ҳақи — қарийб икки баравар камайтирилган.

10 килограммлик посилкани Тошкентдан, масалан, Свердловскка поездда етказиш ҳақи 21 сўм 28 тийин турса, самолётда — 24 сўмдир. Лекин бу посилкани поездда етказиш учун 83 соату 33 минут талаб қилинса, самолёт 2 соату 35 минутда етказиб беради.

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ «РАДИОСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ
164-СМУси
тугатилади

Даъволар шу эълон чиққан кундан бошлаб икки ҳафта ичида қабул қилинади.

МЕТАЛЛОФУРНИТУРА ЗАВОДИГА
конструкторлик бюросида ишлаш учун
конструктор-механиклар *керак*

Тошкент шаҳар, Леваневский кўчаси, 2-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** партия турмуши ва маҳаллий матбуот — 27604, Пропаганда ва чет эл ҳаёти — 31226, Совет қурилиши — 27604, Қишлоқ хўжалиги — 34455, Саноат — 34524, Адабиёт ва санъат — 32036, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524, Маҳаллий ахборот — 34780, Оммавий ишлар ва хатлар — 39005. Секретариат — 33469, 32347, Эълонлар — 28142, Коммутатор — 36334, 33262.

Р. 05009. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А — № 7.